

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Rugpiūtis — August 19, 1964

Nr. 93

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'Eisenhowerio politika'

KAD SUVINIJUS RESPUBLIKONUS, GOLDWATERIS PAŽADĖJO LAIKYTI EISENHOWERIO UŽSIENIO POLITIKOS. — KOKIA BUVO TOJI POLITIKA? — IR JOJE TRŪKO INICIATYVOS. PASIREIŠKĖ TAM TIKRAS NERYŽTINGUMAS LEMIAMAIS MOMENTAIS, TACIAU KARTU JI NEPALIKO JOKIOS ABEJONĖS, KAD BUS PASIPRIEŠINTA VISU JAV PAJĖGUMU, JEI SOVIETAI PERZENGŲ NUSISTOVĖJUSIAS SIENAS. — DABARTINĖS ADMINISTRACIJOS ATOMINIO KARO BAIMĖ GUNDO KOMUNISTUS JĄ ISNAUDOTI NAUJIMIS LAIMĖJIMAMS.

Vytautas Meškauskas

Kad atstaus partijos vienybę, respublikonų kandidatas į prezidentus sen. Barry M. Goldwateris partijos "viršūnių konferencijoje" Hershey, Pa., pasižadėjo laikytis Eisenhowerio administracijos užsienio politikos linijos. Tuo norima nuginčiuoti tuos senatoriaus priešininkus, kurie teigia, kad Goldwateris yra "trigger happy", kone naujo karo kurstytojas.

Dėl Goldwaterio užsienio politikos linijos jau seniai buvo ginčų net jo paties šalininkų tarpe. Taip Clare Boothe Luce teigė:

"... Niekas taip gerai visoje (respublikonų) konvencijoje nežinojo, kaip generalas Eisenhoweris, kad jis pats buvo svarbiausias architektas senatoriaus Goldwaterio siūlomos politikos Vietnamo, Panamoje, Kuboje, Toluose Rytuose ir NATO."

Tuo tarpu kitas labai karštas ir vienas pirmųjų Goldwaterio kandidatūros šalininkų William Buckley Jr. tvirtino:

"... ar tas, kas skaitė (sen. Goldwaterio knygas) "The Conscience of a Conservative" ir "Why not Victory" gali bent viena momentą abejoti, kad Goldwaterio politika būtų panaši į Ženevos ir Camp David dvišios autoritarius (atsiė Eisenhowerio)... Ar Goldwateris sėdėtų su stings neryžtingume, kai tankai riedėjo į Budapeštą? Ar jis būtų sudaręs taikos sutartį dėl Korėjos? ... Senatoriaus populiarumas... remiasi prielaida, kad dalykai klostytųsi kitaip, jei jis būtų prezidentu..."

Tai kaip dabar yra? Goldwateris atsisakė nuo savo pirmųjų nuostatų, kad gaus 73 metų lėkė pagalbą per rinkimų propagandos akciją?

Niekada tiek daug nemeluojama, kaip prieš rinkimus. Kartais net atrodo, kad iškraipymas, dar daugiau -- sąmoningas melas -- yra politikui rinkimų metu visai atleistina nuodėmė. Prezidentas F.D. Rooseveltas žadėjo JAV taiką, tačiau visai sąmoningai ir noromis įvėlė į karą. Prezidentas J.F. Kennedy aiškino, kad sovietai pralėkė amerikiečius raketų srityje, nors tam nebuvo jokių įrodymų. Ir dabar, kai Goldwateris pasisakė už Eisenhowerio užsienio politiką, iš demokratų pusės tuoju buvo prikišta, kad Eisenhoweris buvo susitarinimo su sovietais pionierius. Taip teigiant tačiau "užmirštama", kad Eisenhoweris ir į Paryžiaus konferenciją su Nikita Khruščiovu, juo taip nepasitiki, kad nesustabdė U-2 lėktuvų žvalgybą virš Sovietų Sąjungos. Po numušimo vieno tokio lėktuvo tik demokratų reikalavo sovietų atsiprašyti... Santykiai tarp Washingtono ir Maskvos niekada nebuvo taip nuostabi, kaip Kennedy ir Johnsono administracijų metu. Nepaisant Kubos, Berlyno ir Vietnamo!

Kaip tik čia ir paaiškėja skirtumas tarp Eisenhowerio ir vėlesnių administracijų politikų. Eisenhowerio - Dulles užsienio politika rėmėsi principu, kad kiekvieną sovietų pasistūmimą reikia atsakyti totaliniu atominiu karu, kurį JAV turi daugiau galimybių laimėti negu Sovietų Sąjunga, ir toji tai gerai žino. Tuo tarpu Kennedy administracija išėjo iš kito principo, būtent, kad ko ko, bet atominio karo reikia išvengti, pasipriešinti sovietams reikia tokiais ginklais, kokiais jie savo agresiją pradeda. Dėl to JAV sausumos kariuomenė buvo gerokai

(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

PEKINAS, įsakymas vietnamiečiams apšaudyti amerikiečių laivą Tonkino įlankoje, nesitiki, kad susilaukti bumerango smūgio. Tuo savo veiksmu jis norėjo Maskvą pastatyti į nepatogią padėtį, kad Chruščiovui susilauktų eiti vietnamiečiams į pagalbą, galėtų apšaukti išdaviką ir pasidavėliu kapitalistams.

Iš viso to, dabar atrodo, laimėtoju išėjo Chruščiovas. Š. Vietnamo prezidentas Ho Chi-minh, pasirinkdamas vietą Maskvos Pekino draugystę, bus praradęs populiarumą pas vietnamiečius, kurie negali užmiršti, kad tūkstančius metų jie buvo Kinijos pavergti.

Maskva nuo konflikto bandė laikytis nuošaliai, pasitenkindama tik pareiškimu, kad amerikiečių intervencija yra "agresyvinis veiksmas" ir reikia būti labai atsargiems, kad nesukelti ginkluoto konflikto.

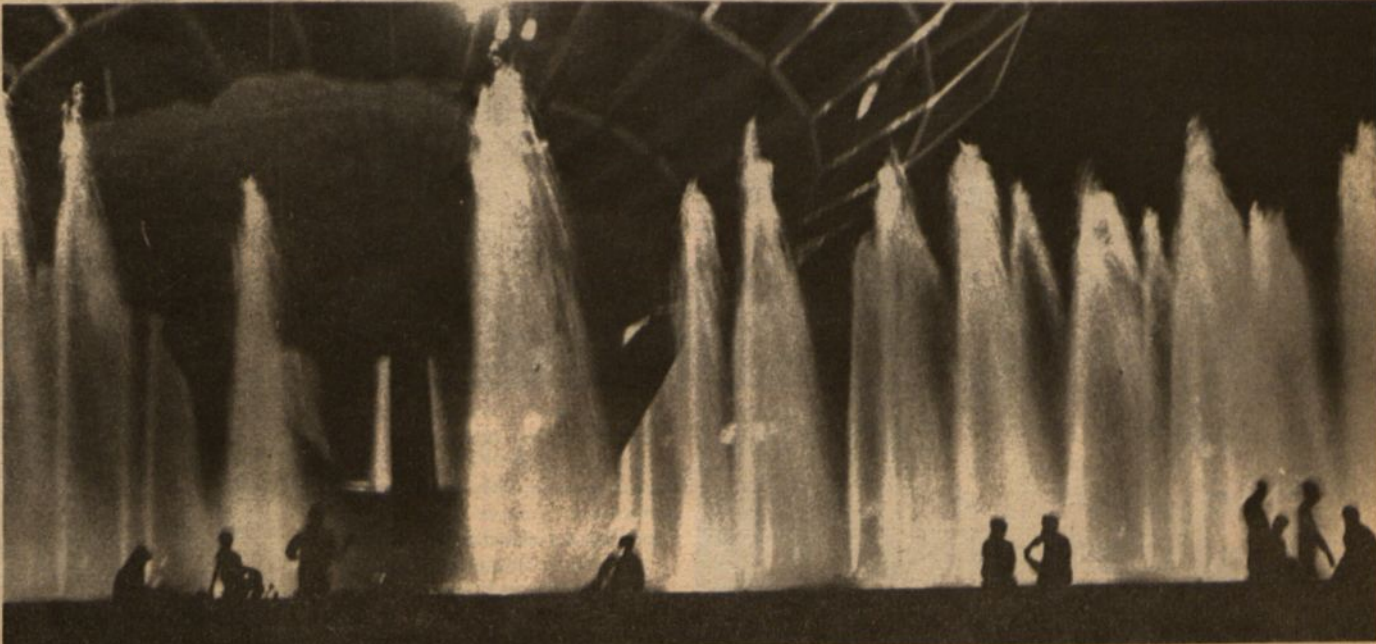
Bet Chruščiovas tylomis džiaugėsi, kad Mao buvo pasodintas atgal į savo vietą. Tas tik rodo, kad komunistinis blokas nėra vieningas ir abu vadai šį konfliktą stengėsi išnaudoti kito nužeminimui komunistų akyse.

Bet yra ir kita hipotezė, kad sovietai, neskubėdami vietnamiečiams į pagalbą, norėjo sukelti karą tarp Kinijos ir Amerikos. Maskva yra tikra, kad Amerika jos niekad nenugalės, net jei ir nebūtų pavartoti atominiai ginklai. Gi Maskva įsitikinusi, kad Amerika jų nenaudos, kol sovietai su savo bombomis neįsikiš. Tačiau užsitęsęs karas nualintų abu priešininkus ir Chruščiovas galėtų tinkamu momentu, kaip didelis taikos išgelbėtojas, pasisilūti tarpininkauti paliauboms. Mainais už tai jis iš amerikiečių pareikalautų leisti jam "suvarkyti" Europą, o iš kinų rytusienų pripažinti. Po tokio Mao pralaimėjimo komunistai nustotų klausę Pekino ir Maskva su Amerikos pagalba, atstatytų komunistų vienybę...

Tokie spėliojimai šiuo metu daromi Europos sostinėse ir nežinia kas pasirodys teisus.

JONIŠKIO rajono pirmininkas viename kolchoze aiškina darbininkams:

-- Mes žinome, kad jūs nepatenkinti demokratine laisve mūsų socialistinėje respublikoje. Bet tikėkite man, kai tik Lietuvoje komunizmas giliau įleis šaknis, kiekvienas galės daryti ką norės, o jei jis nenorės to daryti, mes jį priversime!.. (vg)

LIETUVIŲ PASIRODYMAI PASAULINĖSE MUGĖSE

Į Lietuvų Dienos Komiteto New Yorke valdybos posėdį, rugpiūčio 4 d., atvyko prof. Juozas Žilevičius pasveikinti ir palinkėti geros sėkmės komiteto darbuose. 1939-1940 metais prof. J. Žilevičius yra daug dirbęs Pasaulinėje Mugėje New Yorke ir buvo Lietuvų Dienos dirigentas. Apleitai dar daugelis lietuvių atsimena ir dabartinio LKPP vienas valdybos narys yra sykiu su prof. Žilevičium dirbęs. Kad prof. Žilevičius yra suorganizavęs Pirmą Lietuvos Dainų Šventę 1924 m. rugpiūčio 23 d., retas beprisiemena, o tai nepaprastas sutapimas su dabartine Lietuvų Diena, rugpiūčio 23 d. Tai yra dvi ypatingos sukaktys: 40 metų nuo Pirmos Lietuvos Dainų Šventės ir 25 metai nuo Amerikos Lietuvų Dienos pirmoje pasaulinėje parodoje New Yorke.

Šiame komiteto posėdyje dalyvavo ir Lietuvos vicekonsulas Anicetas Šimutis, savo žodyje pareiškęs komitetui ir visoms komisijoms padėką už darbą ir rū-

pestingumą, kad Lietuvų Dienos metu lietuviai garbingai pasirodytų. Konsulas A. Šimutis priminė, kad Lietuvos ir viso pasaulio lietuviai yra susirūpinę, kad LKPP dirbamas darbas gerai pavyktų ir tuo Lietuvos paverdėjams įrodytų, kad laisvojo pasaulio lietuviai yra vieningi ir gali pasirodyti prieš pasaulį vertais reikalaujanti komunistų pasitraukimo iš Lietuvos.

LKPP valdybos pirm. prof. J. Stukas padėkojo Šimutui ir Žilevičiui už įvertinimą LKPP darbų, o posėdžio dalyviai stipriai plojimu reiškė dėkingumą garbingiems svečiams.

Lietuvių Diena Pasaulinėje Parodoje įvyko 1939 m. rugsėjo 10 d. Nepriklausomos Lietuvos laikais. Sutartį su New Yorko Pasaulinės Parodos prezidentu Whalen pasirašė Lietuvos Gen. Konsulas Jonas Budrys. Lietuvos vyriausybė padengė visas reikalingas išlaidas už Lietuvos Paviljono pastatymą, įrengimą ir išlaikymą. Atsiuntė ir

išlaikė M. Avietėnaitę Lietuvos Paviljonui prižiūrėti ir tvarkyti.

Marija Baronaitė, tautinių šokių mokytoja, atvyko iš Lietuvos ir lankydamą Amerikos lietuvių kolonijas, paruošė šokėjus Lietuvų Dienai.

New Yorko Pasaulinės Parodos vadovybė kiekvienai dalyvaujančiai valstybei suteikė vieną dieną kaip tos valstybės dieną.

Tas buvo nepriklausomos Lietuvos laikais. Tuo metu Amerikos lietuvių tarpe mažai buvo tokio išsilavinimo žmonių kaip dabar yra ir visos kitos galimybės buvo labai ribotos, o vistikai Lietuvos Diena buvo dideliu pasisekimu ir gerai įvykdyta.

1940 m. Lietuvos vyriausybė susidūrė su sunkiais numatytais parodos programai iššėdžiais. Ta proga Lietuvos pasiuntinys Žadeikis rašo: "Amerikos lietuviai noriai ir gausiai prisidėjo prie Lietuvos Parodoje dalyvavimo pasisekimo ir meniškai, už ką aš čia skaitau savo malonia pareiga pareikšti nuoširdų ačiū Lietuvų Dienos skaitlingiems Amerikos lietuvių chorams, chorų vedėjams ir jų vyriausiam organizatoriui ir dirigentui prof. Juozui Žilevičiui, -- ir finansškai, už ką turiu didelį ačiū visiems rėmėjams asmenyje visuomenės komiteto pirmininko p. Juozo Laučkos".

Baigdamas Lietuvos Atstovas sako: "Lietuvos Paviljonas 1940 metais New Yorko Pasaulinėje Parodoje nebeatsidarys. Gaila, kad "Peace and Freedom" 1940 m. paroda New Yorke įvyks be mūsų. Bet mūsų "lietuviškas taikos ir laisvės darbas" yra atvaduotame Vilniaus Krašte, todėl šalin nusiiminimas ir abejonės, nes visa lietuvių tauta eina linksmai ir ryžtingai Vilniaus Kraštą remti".

Grįžtant prie posėdžio dienotvarkės, pirm. J. Stukas pranešė, kad mugėje lietuviškas kryžius piktadarių apgadintas ir reikalingas skubių pataisymų. Iš-

VIRŠUJE: Pasaulinės mugės New Yorke fontanai, kuriais turės progos pasigerėti tūkstančiai lietuvių, suvažiuavę šį savaitgalį į Lietuvų Dienos iškilmes.

V. Maželio nuotrauka

klausti pranešimai apie susipažinimo vakarą ir sporto programą.

Komitetas ir įvairios komisijos dažnai posėdžiauja, kad visi Lietuvų Dienos reikalai būtų tinkamai paruošti iki rugpiūčio 23 d.

Algirdas Gustaitis, Hollywood, California, talkininkas, kad LKPP galėtų daugiau susilaukti garbingų svečių lietuvių ir amerikiečių iš Californijos.

Rugpiūčio 9 d. 25 dainininkų ir šokėjų grupė RCA Paviljono buvo pakviesti dalyvauti jų programoje, ir tai jau ne pirmą kartą lietuviai gauna tokius kvietimus į įvertinimus.

Komitetas bus dėkingas, kad be tolesnių raginimų prisidėsite kad ir nedidele auka, prisijusdami į Komiteto išdėtininko adresu: Antanas Šetikas, 84-11 101 Street, Richmond Hill 18, New York.

A.S. Trečiokas, Spaud, ir Inf. Kom. narys

* SAVO DARBĄ pradėjusi demokratų platformos komisija pirmiaisiais apklausinėjimo Valst. D-to sekretorių D. Rusk, gynybos sekret. McNamara, ambasadorių A. Stevensoną ir kt. Jų pareiškimai koncentravosi į atominio armizacijos pavojų ir didelę prezidento atsakomybę, kartu nepalikant abejonės, kad respublikonų kandidato Goldwaterio pozicija neturi to atsakomybės jausmo.

Sekretorius D. Rusk pareiškė, kad "mūsų tikslas yra pasaulinė pergalė už taiką ir laisvę. Bet toji pergalė privlo būti atsiekta be karo. Jei tik galima. Susinaikimas atominiu karu nėra tąja "pergalė", kurios mes siekiame".

* DIDŽIOSIOS ŠOFERIŲ UNIJOS vad. James R. Hoffa nutestas 5 metams kalėjimo ir 10 tūkst. dol. pinigine bauda už unijos pensijų fondo pinigų nelegalų panaudojimą. Nuteisti ir kiti jo bendradarbiai. Spaudos atstovų paklaustas, ar baudos neduoda pagrindo jam atsisakyti, Hoffa atsakė, kad jo pozicija liekanti "nesukrėsta".

* JAV AUTOMOBILIŲ gamybos unijos atmetė trijų didžiųjų gamintojų pasiūlymą algų pakėlimo ir pensijų plano klausimais. Tame plane numatyta galimybė išeiti pensijon susilaukus 55 metų amžiaus. Atrodo, kad unijos ruošiasi streikui.

* KONGO, KIPRAS IR VIETNAMAS -- trys frontai, kuriuose JAV smarkiai užsiangažuota. Nei viename iš tų frontų nėra aiškiai nubrėžto plano, kaip laimėti be didesnio užsiangažavimo ir įsivėlimo į visuotinę ir galingą plačiau išsiplėsti ginkluotą konfliktą.

Netikėta ir normali reakcija!

Stebint vadovams, Bostono jūrų skautai stovykloje atlieka šaudymo pratimus.

B. Kerbelienės nuotrauka

'Eisenhowerio politika'

(Atkelta iš 1 psl.)

sustiprinta. Nors NATO kariuomenė ir nepasiekė savo numatyto dydžio, vis dėlto JAV 7-toji armija, britų Rheino armija, 12-ka vokiečių divizijų plius keliolika kitų Vakarų Europos valstybių divizijų ir pagalbiniai daliniai, sudaro tokį kietą rėšutą, kurį ir daug didesniai sovietų divizijų kiekiai būtų sunku greitai nugalėti.

Jei tačiau 'sustingęs' frontas įmanomas Europoje, sunkiai pasipriešinti sovietams ten, kur jie griebiasi partizaninio karo, kaip Vietname, Kennedy administracija tikėjosi, kad ji ir tokiame karui rado savo atsakymą -- special forces -- tačiau praktika parodė, kad tai JAV per sunkus uždavinys. Be to, veikia ir psichologinis momentas. Būtent, jei JAV būtinai nori išvengti atominio karo, ji niekada nesirys visomis jėgomis kovoti dėl kokių Azijos krašto, o jei taip, tu kraštų valdovams atrodo, kad jie turi rasti kokių modus vivendi su komunistais.

Tokia politika gundytų komunistus atrasti tokį laipsnį, iki kurio jie galėtų įkainti atmosferą, kurioje jie nors šį tą laimėtų, tačiau amerikiečiai vis tiek nepradėtų atominio karo. Taip Chruščiovas pabandė savo raketą pastatyti Kuboje, apvertti Berlyną sieną, kurstyti neramumus Azijoje ir Afrikoje, ir niekur jis nesusilaikė tinkamos JAV reakcijos. Prie Eisenhowerio administracijos jis buvo daug atsargesnis. Tiesa, jis grąšino savo raketomis D. Britanijai, Prancūzijai ir Izraeliui. Suėjo krizės metu, bet tada JAV buvo jo, bet ne savo sąjungininkų pusėje.

Už tat Eisenhowerio principas, kad kovoje su sovietais amerikiečiai neturėtų leisti sovietams parinkti kovai ginklus, bet patys pasirinkti tuos, kurie geriau tiktytos kovos laimėjimui, nėra blogas. Savaimė aišku, kad gyvenimas nestovi vietoje ir iš politinių reikalavimų apdairumo ir apskurmo, kad geriausiai savo naudai išnaudojus naujai susidariusias aplinkybes. Todėl galima kalbėti tik apie principo, o ne visos politikos pakartojimą.

Kaip Eisenhowerio principas galėtų būti pritaikytas praktikoje, geriausiai parodo paskutiniai įvykiai Vietname. Marguarite Higgins, kuri turi neblogus

ryšius su Washingtono kariniais sluoksniais, teigia, kad Johnsono ambasadorius Saigone, buv. vyr. štabo viršininkas gen. Maxwell Tayloras, yra pažiūros, kad komunistams pradėjus masinį pietinio Vietnamo puolimą, JAV galėtų atsilaukyti tik panaudojusios taktinius (mažo kalibro) atominius ginklus. Kad taip yra, rodo JAV reakcija į komunistų greitai užpuolimą. 64 lėktuvai bombardavo penkis taikinius -- keturias greitlaivių bazines ir vieną naftos sandėlį. Buvo padaryti tam tikri nuostoliai. Jei tačiau tokiu atveju būtų panaudotos penkios pačio mažiausio kalibro atominės bombos, tos vietovės būtų totaliai sunaikintos ir komunistai nevarinėtų po gatves į nelaisvę pašto amerikiečių laukino. Vietnamiečiai rasi, patys bandytų atsikratyti komunistų viešpatavimo, nes jis stumia į pražūtį.

DEMOKRATŲ PARTIJOS KONVENCIJOS IŠVAKARĖSE

Įsigyvenusių papročiu, valdanti partija savo konvenciją laiko mėnesiu vėliau. Demokratų partijos suvažiavimas prasidės rugpj. 24 d., Atlantic City.

Johnsonas bus nominuotas pirmą dieną, nes kito kandidato nebus, tačiau konvencijos kermosius užsitęs keturias dienas, kad sudarius televizijai, radio ir spaudai medžiagą reikalingam išgarsinimui.

Kita priežastis konvencijos pradžiai: partija pasirenka konvencijai tą miestą, kuris sutinka sudėti tinkamas sumas konvencijos išlaidoms padengti. Sudėtas pinigų biudžetui atgauna su pelnu, nes paprastai suvažiuoja į konvenciją iki 15,000 svečių. Atlikus suvažiavimą vienos dienos bėgyje, biudžetui būtų apvilti. (Partijos vadai suvažiuoja dieną - kitą anksčiau.)

KAIP RENKAMI DELEGATAI

Konvencijų delegatai renkami dviejuose trečdaliuose valstijų partijų suvažiavimuose. Kitose, visuotiniu balsavimu.

Kai kur išrenkamas vienas skaičius delegatų, pavadant gubernatoriui nustatyti, už ką balsuoti.

Bet, jei amerikiečiai nesirys ta vartoti atominių bombų, tai Šiaurės Vietnamo komunistai, vis tiek kas stovi jų užpakalyje: Maskva ar Pekinas -- yra gundomi galimai didesniame jėgoms puliti pasikutines laisvojo pasaulio pozicijas Tolimuosiuose Rytuose.

Pereita trečią dieną Marguarite Higgins rašė:

"... atsakominei pareigūnai spaudžia (vyriausybę) tyliai įspėti Pekiną, kad atominis trimetas galėtų prabilti, jei provokacija būtų kraštutinė (extreme). Ir galimas daiktas, kad toks įspėjimas yra vienintelis būdas išvengti tokios provokacijos -- išvengti atominių ginklų panaudojimo".

Tai būtų Eisenhowerio politika. Tačiau kai už poros dienų Goldwateris pasidžiaugė, kad dabar -- po incidento Tonkino įlankoje -- kariuomenės vadai gavo teisę pasirinkti jiems reikalingus ginklus, prezidentas rado reikalo paaiškinti, kad taip nėra. Pagunda komunistams ir toliau lieka didelė.

publikonas Coolidge.) Demokratų konvencijos delegatai išleido visus pinigus, daugelis persikėlė į pigesnius viešbučius, tokia ilga buvo konvencija.

Tose valstijose, kur delegatai renkami visuotiniu balsavimu, kandidatai į prezidentus atvyksta agitacinėmis kalboms, sveikinasi su praeiviais, ieškodami didesnio populiarumo.

ROB. KENNEDY ATMETAS

Respublikonų partijoje lenktyniavo keli kandidatai. Demokratų tarpe priešinai: tarp turinčių viltį būti pakviestiems viceprezidento vietai buvo tik vienas, kuris spraudėsi dideliu pasiryžimu, tai Robert Kennedy.

Johnsonas, tuoj po prezidento Kennedy žuvimo, buvo įtaigojamas pasirinkti Robertą Kennedy, Teisingumo Departamento sekretorių. Kennedžio šalininkų tikslas buvo paruošti Robertą prezidento postui ateityje. Robertas irgi taip židrėjo į ateitį. Artėjant konvencijai, Robertas rėmė jį elles buvo įtraukiama ir mirusio prezidento Kennedy našlė. Tačiau prezidentas Jonsonas anksti paskelbė -- ir tai yra toks pirmas įvykis -- ko jis viceprezidento vietai nekviestų. Tarp keleto vardų, ir Roberto Kennedy.

Nuo viceprezidento iki prezidento yra tik vienas žingsnis, kaip parodo įvykiai. Tik šio šimtmečio bėgyje, 1901 metais, nušautas prezidentas McKinley, viceprezidentas Teodoras Roosevelt liko prezidentu. 1923 metais mirė prezidentas Harding, viceprezidentas Coolidge stojo prezidentu. 1945 metais mirė prezidentas Rooseveltas, viceprezidentas Trumanas tapo prezidentu. 1963 metais, nušovus prezidentą Kennedy, viceprezidentas Johnsonas užėmė jo vietą.

Trys buvę viceprezidentai, tapę prezidentais, paskiau buvo išrinkti prezidentais. Jėgu kas atsitiktų su prezidentu Johnsonu, arba jam išstarnavus du terminus, 8 metus, viceprezidentas turėtų progą kandidatuoti, kaip darė Nixonas, pasibaigus Eisenhowerio terminui.

Roberto Kennedy rėmėjai įrodinėjo, kad pakvietimas jo viceprezidentu būtų pagerbimas žuvusio prezidento, kurio pradėjus darbus Jonsonas dabar vykdo, kuriuose Robertas yra įsivėlęs, ypač pilietinių teisių įstatymo paruošime. Kennedžio rėmėjai skelbė, kad reikalingas katalikas viceprezidentas, kad gaus rinkimų metu katalikų balsus. Bostono kardinolas Cushing viešai paskelbė, kad jo kandidatas viceprezidentu buvęs Robertas Kennedy...

Spiriamas atsidėkoti Kennedy šeimai, Johnsonas dar neužmiršo, kokiomis priemonėmis tas pats Robertas jį, kaip kandidatą į prezidentus, 1960 metais -- partijai užsitarnavusį senato vadą, -- neigė agituodamas už savo brolių, naują senatorių J. F. Kennedy. Rinkiminėms nesantaikoms atsirūgstant, kai tik Johnsonas tapo prezidentu, plito gandai, kad Robertas Kennedy turės išeiti iš kabineto. Bet rinkimams artėjant, palankumai partijoje taikos, Johnsonas patarė Robertui pasilikti. Dabar pats Robertas pasiskelbė, kad po lapkričio 3 dienos rinkimų jis iš kabineto išeis.

"POLITINIAI NUODAI"

Dalis demokratų partijos vadų ir kai kurie politiniai komentatoriai įrodinėja, kad Robertas Kennedy, pasinaudodamas Teisingumo Departamento sekretoriaus autoritetu, su brolio prezidento pritarimu, sudarė pa-

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UZRAŠAI ***

KALAMBURIŠKAS ŽAIDIMAS ŽODŽIAIS, -- taip labai taikliai, B. Raila (Dirvos 90 nr.) pavadino kontroversinį svarstymą, kas geriau: "raudonas", ar "lavonas".

Tas pats tinka ir pagarsėjusiam B. Goldwaterio "aštuoniolikos žodžių" pareiškimui, anot kurio "kraštutinis laisvės gynime ne yda, nei gi nuosaikumas teisingumo siekime nedorybė". (Lietuviškai tam pasakyti, pasirodo, gana vienuolikos žodžių, tik ilgesnių).

Nors ir per visą kontinentą nuo San Francisco konvencijos, televizijos dėka (kurios reporterių, ypač CBS, Goldwateris drąsiai nemylė) mačiau ir girdėjau Goldwaterį tuos žodžius tarantį. Tikėtis ar ne, bet dar nebuvo jį sūspėjęs tą sakinį baigti, kai be jokios "nedraugingų reporterių" įtakos, žmestelėjo mintis: palauk, kur tai girdėta? Argi ne Hitleris gynė "laisvę ir teisingumą", šlykštėdamasis betkokiu nuosaikumu? Ir ar ne visi komunistų pranašai ir žiniuonys, pradedant Marksu ir baigiant dabartiniais "policeiniais" vadais vis "vardan laisvės ir teisingumo" spiauna į visokių "liberal-buržuazinius" nuosaikumus? O Robespjero giljotina Paryžių argi ne už laisvę ir teisingumą kapomis galvas kas popietę į krepšį ritino?

Aja! manau sau, -- bus tau, Barry, bėdos. Liežuvis tavo -- priešas tavo. Ar gal ne liežuvis, o "spyčaiterialis"... Tik prasižiūsi, tik paleis šaunesnį posakį, -- žiūrėk, jau ir reikia aiškintis: tas iškraipė, tas nesuprato, anas klaidingą prasmę įdėjo...

O žodžiai (tie aštuoniolika) geri, visiškai geri. Tik be pasiūlymų ir patikslinimų jie -- "kalambūras", į kurį, kaip į algebrinę formulą, visokių dydžių galima įstatyti ir visokių rezultatų susilaukti... Gražiais kalambūrais tiek nusivilta ir nusvilta, kad nenuostabu, jei dažnas tals "kopūstais liežuvį nusiplikinęs, net daržą pamatęs pučia".

Prisimenant konvencijos kontekstą, kuriame tas aštuoniolikos žodžių pareiškimas ištartas, pareiškimo prasmė atrodo neabejotinai aiški. Ten tie žodžiai praskambėjo ir, buvo suprausti, kaip tiesioginis ir nedviprasmiškas atsakymas tiems, kurie vakarykščiai nesėkmingai reikalavo iš konvencijos įsakmaus pamerkimo labai konkrečiai nurodytoms kraštutinyboms, būtent, Ku-Kluxas-Klanui, "birčistams" ir (turbut, tik dėl pusiausvyros paminėtiems) komunistams. Nuosaikumo nuvertinimas skambėjo lyg tiesioginis akibrokštas ne kam kitam, kaip nuosaikiais liberalais arba nuosaikiais konservatoriais save apibūdinantiems respublikonų vadams su Rockefelleriu, Šerantonu bei Keatingu priešaky. Televizija parodė, kas salę tą pareiškimą išgirdę prapliupo gaivališkais plojimais, ir kas sėdėjo suakmenėjusiais veidais... Žodžiai už žvirblus greičiau išskrido ir plačiau pasklido. Sunku besugaudyti ir plunksnas kitaip besuglostyt...

Betgi Goldwaterio štabas gaudė ir glostė. Pagal vėliausį suglostymą, anuos aštuoniolika žodžių reikėję štai kaip išgirsti: "nuoširdus pasišventimas laisvei -- nepakaltinamas, o pusnuoširdis pasišventimas teisingumui -- nepateisinamas"... Koks nuosaikus kraštutinis išaiškinimas!

grindą dabar krašte siaučiančioms negrų riaušėms.

Pietinių valstijų baltųjų tarpe Roberto Kennedy vardas lygus "politiniams nuodams", kaip skelbė spauda. Jį paskyrus viceprezidentu, pietiečiai visada balsavė už demokratų, atsuktų tai partijai nugarą.

Tarp kandidatų viceprezidento postui demokratai turi ir kataliką, senatorių Eugene McCarthy iš Minnesotos. Be to, kyla ir senat. Th. Dodd žvaigždė. Daugiausia gi linksinuojama senat. Humphrey pavarde.

K. S. Karpis

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAJE CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO - GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod. Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.

Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarą. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ. 87 East Bay Rd., Osterville Cape Code. Mass. Marija Jansonienė tel. 428-8425.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ
SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų
Lietuvoje pageidaujimų prekių PAPIGINTOMIS
KAINOMIS.

Akordeonai, siuvasmos mašinos, skalbimo mašinos,
automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov.
Sąjungos sandėliu.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA -- Liquer. Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth. Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMILCH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išsina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguojia:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NE BŪTINAI MILIJONAI LEMIA

Įdomesniems, karštesniems ir "principingesniems" rinkimams artėjant, amerikiečiai rodo susirūpinimą ne tik kandidatais ir jų principais, bet ir balsuotojų skaičiumi. Šiame krašte nepriimta vartoti priemonės, leidžiančios skelbti balsuotojų skaičius, siekiančius 99 nuoš, turinčių teisę balsuoti. Balsuotojų skaičių padidinti susirūpinimas čia kyla iš būtino reikalo pakelti visuomenės politinio brandumą ir savo bei savo bendruomenės interesų apsaugojimą. Periodinis balsavimas yra ne tik pareiga, bet ir kiekvieno piliečio teisė kas antri ar ketvirtį metį pasirinkti vadovaujančius žmones, pasisakyti už vieną ar kitą gyvenimišką reikalą ir reformą, kartu ir parodyti, kuriais principais visuomenės dauguma pasitiki ir kuriems iš jų nori patikėti savo ir savo krašto tolimesnį likimą.

Šiuo metu iškyla būdingas reiškinys, kuriuo parodomas didesnis susidomėjimas ne tiek balsuojančiais, kiek tais, kurie iki šiol dideliais skaičiais nuo tos pareigos ir teisės atsakydavo. Ta proga faktai įrodinėjami, kaip kartais ne milijonai, o tik vienas vienintelis balsas nulemia rinkimų duomenis. Įdomu patikėti, kad 1960, prezidento rinkimų metais, Amerikoje net trečdalis turinčių teisę balsuoti atsisakė savo privilegijos. Tai esąs gėdingas reiškinys politinėmis laisvėmis besinaudojančioje visuomenėje. Dar blogiau visuomenė pasirodė 1962, tik pusei pasinaudojus balsavimo teise.

O kiek gi svarbus tas vienas balsas? Per paskutiniuosius rinkimus vieno miesto burmistras, miesto išdininkas, miesto tarybos narys, valstijos legislatorius, laimėjo -- vieno balso persvara. Ir vėlonis prezidentas Kennedy laimėjo rinkimus, skaitant mažiau nei vienu balsu, imant mažesnius rinkiminius vienetus (precinct). Jis laimėjo mažiau nei 120,000 balsais iš arti 69 milijonų balsų.

Šiomet tikimasi kiek daugiau balsuotojų ryšium su didesni "išjudinimais" sukelusiais klausimais. Tą proga rodomas didesnis susidomėjimas ir tautybių grupėmis, svarstant jų skaičius, ligi šiol pasireiškusias politines jų tendencijas ir t.t. Pvz., spaudoje jau pasirodė svarstymų, kaip galvoja ir kaip organizuojasi rinkimams lenkų tautinė grupė, kurios balsuotojų skaičius siekia 4 mil.

Atrodytų, lyg 4 mil. iš 70 nedaug ką tegalėtų nulemti. Tuo labiau, kad partinis pasiskirstymas ir tų 4 mil. tarpe neįmanoma suliedinti į vieną tamprų bloką. O tačiau ponis Millerienė skuba mokytis lenkų kalbą... Esą, iki šiol demokratams palanki lenkų tautinė grupė rodanti aiškų nepasitenkinimą ikišioline demokratų vidaus ir užsienio politikos linkme.

Nėra abejonės, kad respublikonų programoje aiškesnis pasiskirstymas prieš komunizmą randa kas kart daugiau patrauklumo tose tautinėse grupėse, kurių šaknys ir kilmė siekia Sov. Sąjungos ekspansiją paglemžus visą eilę Europos kraštų. Ne be to, grynai iš amerikietiškojo taško žiūrint, komunistinės ekspansijos pavojai vis labiau išryškėja iki supratimo, kiek tie pavojai grėsmingi pačiai Amerikai.

Artėja metas, kada Amerikai reikia ne "vien tik balsuotojų", didesniu skaičium pasigirti, bet reikia sąmoningų balsuotojų, gerai įsigilinusių ir supratusių principus; -- informuotų balsuotojų, balsuojančių ne vien už tą ar kitą pavardę, bet už artimus sau įsitikinimus. O kad įsitikinti, reikia informotis, reikia domėtis ir to susidomėjimo neslėpti. Tas susidomėjimas ir informacija turi siekti ne vien tik prezidentinių rinkimų principus. Visas rinkiminių postų ir problemų kompleksas yra įdomus ir būtinas žinoti inteligentiškai, organizuotai ir susipratusiai visuomenei.

Kada visuomenė rodo susidomėjimą kandidatais ir jų principais, ji atkreipia į save dėmesį, su ja labiau skaitomasi, ir skaitomasi ne vien jos skaičiais, bet jos politiniu ir visuomeniniu subrendimu.

Šiais metais turime puiką progą baigti verkšlenimus ir nusi-skundimus, kad esame neskaitytinga bendruomenė ir todėl krašto politikoje nevaidiname jokio vaidmens ir niekas su mumis nesiskaito. Padėti galime tik patys pakęsti, jei pakankama energija ir tinkamu politiniu brandumu sugebėsime parodyti, kad to su mumis skaitymosi laukiame ne pašalinio stebėtojo vaidmenyje. (J.Č.)

Spaudoje pasidairius

LAUDIES FRONTAS

Vienam kitam lietuviškų laikraščių redaktoriui ir politiniam veikėjui kellant "audrą šaukšte" dėl ALT Clevelando skyriaus valdybos pasisakymo už respublikonų kandidatą B. Goldwaterį, įdomu kokiomis sugestijomis tuo reikalu išsina Chicago's raundonyų Vilnis.

Rugpiūčio 13 d., pirmame puslapyje svarstant, ką reikėtų daryti, kad "goldwaterizmas" pralaimėtų S.J. Jokubka ir siūlo:

"Ne mūsų reikalas politikde-riauti. Bet turint galvoje kokią gresmę kelia Goldwateris, nenoromis verčiasi patarti, kad JAV lietuviai, nežūrint, ar jie socia-listai, ar menševikai, ar vieny-biečiai, ar dipukai demokratai, turėtų sudaryti bendrą frontą ir kartu su visais dorais amerikie-čiais siekti, kad Goldwaterių

kelias į Baltuosius rūmus būtų užkirstas.

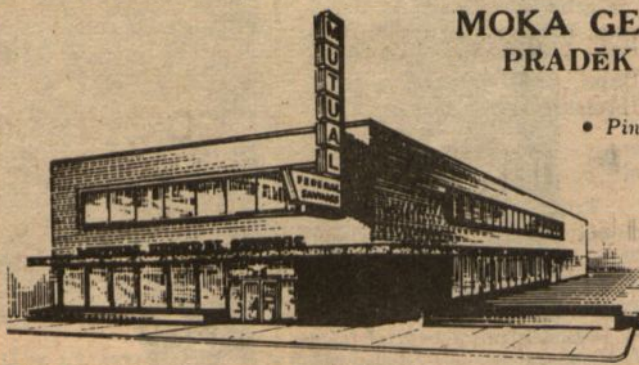
Mes, pažangieji lietuviai, visus ideologinius skirtumus padėję į

šalį, tame bendrame fronte dirb-tume prieš reakcininką".

Ir kur tu, žmogau, rasi geres-nių taktikinių?!

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apimokam visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

VIEN PRITARIMO NEPAKANKA

Leonardas Valiukas

Paskutinių poros metų bėgyje teko lankytis rezoliucijų pravedimo reikalu beveik visose didesnėse lietuvių bendruomenėse ir sutikti bei kalbėtis su šimtais daugiau ar mažiau besireiškiančių visuomeninėje ar politinėje veikloje mūšikų. Ne vienas yra man atsakęs, kalbantis apie paramą rezoliucijų žygiui: "Jūsų darbai pilnai pritariu, turbūt to jums ir pakanka..."

Nė nemėginsiu kalbėti apie rezoliucijų pravedimo žygio reikšmę. Taip pat nė nemėginsiu "atverti" vieno kito iš mūšikų, kurie dėl vienos ar kitos priežasties vis dar šiaušiasį prieš šį darbą. Visos sugestijos ir pagel-davimai nukreipiami į tuos, ku-

Kviečiu visus prisidėti ir darbu ir pinigine auka. Nelauki-tės atskirų ir kelių priminimų bei paraginimų. Visais reikalais ra-šykite: Rezoliucijoms Remti Ko-mitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007.

Kiekviena lietuvių patriotinė organizacija, draugija, klubas ar vienetas, kokio pobūdžio bebūtų, turi vienu ar kitu būdu prisidėti prie Lietuvos laisvinimo dar-bo. Visi mūsų vienetai neturėtų pasitenkinti vien tik pritari-mu rezoliucijų pravedimo dar-bui. Priešingai, turėtų atėti į tai-ką darbu ir pinigine parama.

Kviečiu visų mūsų susigrupa-vimų vadovybes paskirti po vie-ną asmenį iš savo vienetų narių tarpo, kuris nuolat palaikytų ry-šį su Rezoliucijoms Remti Ko-miteto vadovybe ir nuolat rūpin-tųsi rezoliucijų pravedimo rei-ka-lu. Kviečiu visų organizacijų vadovybes skirti iš savo kasų savo "našlės skatiką" rezoliuci-jų pravedimo darbo palaikymui bei jo plėtimui.

Esu tikras, kad pavyks mums atsiekti laimėjimą, jei tik visi, kurie tik rezoliucijų pravedimo žygiui pritariame, pilnai įsijung-sime į tą darbą. Pilnas įsijungi-mas bus tik tada, kai visi prisidėsime ir darbu ir pinigine parama.

Leonardas Valiukas, Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmi-ninkas.

rie rezoliucijų reikalui pilnai pritaria. Nėra paslaptis, kad Dir-vos skaitytojų tarpe turime jų daug. Rezoliucijų pravedimo dar-bui pilnai pritaria ir ALTS-gos vadovybė, Respublikonų Partijos suvažiavimo metu teko sutikti ir kalbėtis su Vytautu Abraščiu, ALT S-gos centro valdybos pir-mininku. Anot jų, ALT S-ga rė-mė ir remia rezoliucijų prave-dimo žygį.

Kiekviena žygyje, kaip visi puikiai žinome iš praktikos, rei-kia darbo rankų, taip pat reikia ir piniginių paramos. Mes ne-same išimtis, ir tik vien prita-rimais negalėtume pajudėti nė iš vietos. Visas rezoliucijų pravedimo darbas yra milžiniškos apimties, -- čia reikia visų ga-limų darbo rankų ir visos gali-mos paramos.

Rezoliucijoms Remti Komite-tas leidžia angliškai biuletenį (News Bulletin). Tame biuletenyje duodami nurodymai darbo bei veiklos reikalui; patiekiami lai-škų pavyzdžiai; duodama visa ki-ta reikiama informacija. Biule-tenis siunčinybams visiems, ku-rie tik duoda savo adresą.

Visų planų bei darbų reali-zavimas bei pravedimas parei-ka lauja iš mūsų didelių sumų pi-nigų. Jei visi geros valios lie-tuviai, kurie tik pritaria rezol-ucijų pravedimo žygiui, prisid-ėtų su savo "našlės skatikų", rezultatai būtų žymiai geresni.

KREPŠININKŲ VIEŠNAGĖ AUSTRALIJOJE PASIBAIGĘ ĮSPŪDINGAIS LAIMĖJIMAIS

Dvejos paskutinės mūsų krepšininkų rinktinės rung-tynės Sydnejuje leido už-baigti 25 rungtynių grandį įspūdingais laimėjimais.

Prieš iškilius Sydnejaus australų komandas užtik-rintas laimėjimas dar kar-tą parodė, kad mūsų krep-šinio rinktinės moralinių ir fi-zinių jėgų nepalaužė nei rungtynių nei kelionių įtampa.

Rugpiūčio 10 d. prieš Sydney All Stars komandą laimėta rezultatu 79:76, o rugpiūčio 11 d. prieš Syd-ney Colts -- net 93:50.

Kai rugpiūčio 8 dieną minia adelaidskių susirinko vietos aerodrome dar pusvalandį praleisti su praskrendančiais pro Adelaidę lietuviais krepšinin-kais, vyrai Australijoje jau buvo sulošę 21 rungtynes, kuriose te-buvo tik vienas menkas pralai-mėjimas.

Australų visuomenė, besiruoš-dama pasigirti su lietuviiais krepšinininkais, joku būdu nesiti-kėjo tokių jiems nepalankių rez-ultatų. Škaudus pralaimėjimai padarė gilią žaizdą australiškam prestižui ir jų labai jau aukštai išskeltoms ambicijoms.

Šia proga verta pažymėti, kad visi australai laiko Australiją pirmaujančiu kraštu. Čia nuola-tos gali išgirsti pasigyrimus "Best in the World". Jų supra-

Bostono jūrų skautas trimtuoja sueigai Kennebunkporte įvykusioj stovykloje.
B. Kerbellienės nuotrauka

KREPŠININKŲ VIEŠNAGĖ AUSTRALIJOJE

V. RADZEVIČIUS

timu, Australija yra geriausias kraštas. Viskas čia "pirmos kla-sės". Ypatingai jie didžiuojasi savo sportininkais ir, beabejo-nės, juos taip pat laiko geriausiaisiais pasaulyje.

Krepšinis Australijoje, paly-ginti, gana naujas sportas. Nors jis čia buvo žaidžiamas ir anks-čiau, tačiau platesnį apimtį prad-ė gauti tik pasibaigus antrajam pasauliniam karui ir atvykus eu-ropiečiams, ypač pabaltiečiams. Jie tapo pirmaisiais ir tikraisiais krepšinio mokytojais Australi-joje. Tačiau mokiniai netrukus pralenkė mokytojus.

Turėdami geresnes sąlygas, o ypač didesnes priaugančio jau-nimo atsargas, australiški krep-šinio klubai pralenkė pabaltiečių rinktnes. Tai davė jiems progos galvoti, kad jie ir krepšinyje yra "geriausi pasaulyje", nes iškilo virš tų, kurie kadaise buvo meis-teriais Europoje.

Susitikimai su šiaurės Ameri-kos lietuviiais krepšinininkais vi-siems australams prikišama pa-rodė, kad kelias į "geriausius" dar labai tolimas ir sunkus. Po pirmų susitikimų Sydnejuje, o tuo pačiu ir po pirmų pralaimėjimų, jie visom prielanomom priemo-nėm stiprino kitų valstijų kom-andas. Geriausieji žaidikai buvo lėktuvais permetami iš vie-nos vietos į kitą, kad tik austrai-šią komandą sustiprintų. Lie-tuvių vyrų atkaklumas ir kovin-gumas garbingai atsilaikė ir prieš šiuos desperatiškus žygius.

Į krepšinio sales buvo perkelt-as australiškos ambicijos ir jos čia skaudžiai kentėjo. Jiems buvo tikrai sunku nuryti, kai net patys geriausi Australijos krepšinin-kai, sutelkti į Australijos krepšinio olimpinę rinktinę, suklupo prieš lietuvius. Rinktinės vadovybė tik-rai laiminga, spėjusi sutelkti pi-nigus olimpinės rinktinės kelio-nei į Tokio. Po pralaimėjimų tai padaryti būtų buvę daug sunkiau.

Australai labai nepalankiai žiūri į tautinius sporto klubus ir į tautines krepšinio komandas. Jie būtų laimingi, jeigu europie-čių kilmės krepšinininkai jungtųsi į vietinius australų klubus. Šia linkme jie eina sistemingai ir lie-tuviams, lygiai kaip ir kitiems tautiniuose klubuose susibūru-siems, tenka atlaikyti didelį spau-dimą. Šis spaudimas daromas vie-nu tikslu: sustiprinti australų krepšinio komandas ir jas suce-mentuoti.

Šią ilgėlesnę charakteristiką padariau norėdamas, kad Dirvos skaitytojai geriau suprastų, kodėl australų spaudoje buvo gerokai šykšti platesniems lietuvių pa-sirodymų aprašymams. Jie buvo tikrai šykštūs ir daugeliu atve-jų visai nepateisinami. Rungty-nės, kuriose Š. Amerikos lietuviiai ko-vojo prieš lietuvius ar kitas eu-

ropiečių komandas, susilaukdavo didesnio atsiliepimo. Aprašymai būdavo paillustruojami nuotrau-komis. Tačiau tos rungtynės, ku-riose vizituoja lietuviai krepši-ninkai sukludavo australų rinkti-nes, spauda tenkinosi tik sausais rezultatų paskelbimais. Bene di-džiausio australiškos spaudos reagavimo susilaukė lietuvių krepšininkų pralaimėjimas prieš Melbourn australus. Tada atsi-rado vietos net ir pirmuosiose didžiųjų laikraščių puslapiuose. O tas ypatingai charakterizuoja visą Australijos spaudos laiky-seną ir jų nepajėgumą suvirstinti pralaimėjimo, pralaimėjimo prieš tremtyje gyvenančios tau-tos jaunimą. Viešai patys aust-ra-lai nedrįsta skelbti, tačiau įvai-riose vietose paleistas teigimas, kad lietuvių vardu žaidžia JAV valstybinę rinktinę! O prieš ją ir pralaimėti jau ne taip baisu...

Su radijo stotimis reikaliai pa-sirodė šiek tiek kitokie. Jos bu-vo iš anksto užsiėmusios kai kurias rungtynes transliuoti. Ta-čiau rungtynių charakterizavi-muose nesunku buvo pastebėti nu-sivylimą gaida. Daugiau buvo kal-bama apie pralaimėjimus, negu apie laimėjimus krepšinininkus.

Laiminga buvo Melbourn tele-vizijos stotis, kuri transliavo vienintėlės laimėtas rungtynes. Tai buvo neriboto džiaugsmo tiek pranešėjai, tiek visiems australų žinovams. Laimingi laimėjimu, australai berods padovanojo lie-tuvių rinktinės vadovybei filmą, kurioje australai rodomi laimė-tojais... O tie laimėtojai, kaip ži-note, revanšinėse rungtynėse buvo parbloktai.

Patys Australijos lietuviai ne-labai jaudinasi dėl australų spau-dos šališkumo. Jie puikiai žino, kad australai labai jau ir labai kaukia patylomis. Jie laukė tų lai-ky, kada galės tose pačiose krep-šinio salėse atsirėvančiuoti. Tam tikra prasme šie australų norai sutampa su giliu visų Australijos lietuvių troškimu netrukus vėl pamatyti Australijoje šiaurės Amerikos lietuvių krepšinininkus ir skinti tuos pačius laurus, ku-rių jie tikrai su kaupu čia pri-siskynė. Koks didelis yra austrai-lų noras atsirėvančiuoti, rodo jau ir tai, jog New Castle krepšinio vadovybė siūlė pačias geriausias sąlygas išvykstančiam lietuvių rinktinėi, kad ji dar vienai die-nai sustotų pas juos ir persirung-tų su rinktinė, kurią sumušė 15 taškų skirtumu (61:46).

Visi pripažįsta, kad australų komandos daugelyje vietų buvo la-bai kietas priešin. Susitikimai su lietuviiais krepšinininkais jiems atidengė daug paslapčių, kurias jie tinkamai išnaudojo. Jie yra užsidedę žengti pirmyn. Kol kas tik viena rinktinė (Melbourn) turi amerikietį trenerį. Atrodo, kad jų atsisir ir daugiau Austrai-lijoje.

AKIMIRKOS

Mūsų 'siauras pasaulis'

Štai pats atostogų metas.

Tik pavartykim lietuviškų laikraščių kronikas. Vis mirga žinutės: toks ir toks žymus visuomenės veikėjas, ar ir visai nežymus, bet labai kilnus lietuvis, arba jo žmona, arba jų sūnus ar dukterė kur nors išvažiavo, ir ne kartą gana toli, iš šiaurės į pietus, iš vidurio į rytus ar į vakarus, ir taip toliau. O ir pro mūsų pietinę Kaliforniją pravažiuoja ar praskrenda dešimtys, gal ir šimtai lietuvių turistų. Dar vakar, štai, ligi pusanakties šnekėjau su Vladu Civrinsku iš Chicago "Terros". Pūrai naujienų...

Pabuvęs kur dieną ar savaitę, žinoma, "Amerikos" dar neatrasi, bet vis dėlto pajusi jos aromata, jei Visagalis nebus tavęs nubaudęs išskirtinai užskretusios nosimi. Pažmus Disneyland, Marineland, Palm Springs, Hollywoodo bulvaras, bendruomeniniai bei tautiniai namai ir parapija, nakvynė pas draugus ar motelį, keletas baldų, - o tądangeliui turistų ir reikiama: buvau, viską mačiau, pažinau Kaliforniją ir jos lietuvių...

Aš dar nesu gyręs, kad nuodugnai pažįstu Amerikos lietuvių ir visas jų kolonijas. Kadai se apie metus išgyvenau didžiojo New Yorko apylinkėse. Nerpesniai po savaitę ar kitą Chicagoje ir jos apylinkėse. Bet šiaip per pastaruosius penkiolika metų retai kada iškelio koją iš Kalifornijos.

Kadangi vietos nuo San Francisco ligi San Diego, o ypač Los Angeles baseinas yra stambūs turizmo ir atostoginių pramogų centrai milijonams amerikiečių ir jau gal tikstančiams lietuvių, tai mums, losangeliečiams, lyg ir nėra reikalo per atostogas būtinai bastyti kitur. Mes ne vienas net pagalvojame, kad tai būtų nelobas, jei nepagarba savo gražiam kraštui.

▶ Bet kai anuomet pasakiau, kad pas mus ir net visoje Amerikoje jau ilgas metas, kai nebeįstingos, net jokios psichologinės įtampos dėl Viko nei sielovimosi jo reformų problemomis, nei pasiryžimo "mirti už jį", tai šviesusis varpininkas A. Kučys, vėliausias mūsų vlikinyčios martynas liuteris, tuoj atšovė, kad kalbu nesąmones.

Girdi, toksai mano pasaulis esąs "stačiai neįtikėtinais siauras". Ir jis dar pabrėžia: "Siauras asmeniniai kontaktai, siauras ir skaitomos spaudos atžvilgiu". Ir kadangi mūsų martynas randasi kitokiame, įdomesniame pasaulyje, tai dar prideda: "Visų pirma negaliu sutikti, kad B. Raišio pasaulis yra tipiškas mūsų iš-eivijai, visiems jos geografiniams, ideologiniams ir intelektualiniams sektoriams".

Mokslininkai pasakytų, to nenuginčysi, ir beveik su Dr. Gallupo Instituto autoritetu bei pasitikėjimu, kad "mano pasaulis" būtų labai platus, vietoj "neįtikėtinais siauro", arba kad "skaitomos spaudos atžvilgiu" jis nebegalėtų būti platesnis, to neneigsiu. Mano, kaip ir daugelio draugų bei pažįstamų pasaulis čia yra pusėtinai ribotas. Ir jeigu kas dar dirba antvalandžius, tai ne kartą pats prisipažįsta: - dirbu, kaip galeroze, dolerių parsinešu, kaip šieno, bet saulės nebematau ir gyvenimo kaip ir nėra...

Tad retas, beveik niekas, nebent išskyrus kokią turtingą pensininką, mes čia mėgaujamės plačiais geografiniais, ideologiniais ir intelektualiniais sektoriais... Bepigu Kučio pasauliui, kuriam aš pavydėčiau, jei būčiau piktesnis ir mano krikščioniškoji labdaros dvasia būtų galutinai išgesusi.

▶ Bet dėl vieno dalyko dar turėtume nuodugniau pasikalbėti.

Man jau seniai nusibodo girti Los Angeles lietuvių koloniją ir reklamuoti saulėtą, dievišką pietų Kalifornijos klimatą, kurį dar nenugalėtos piktosios dvasios kasmet vis labiau stengiasi gaudinti. Net į tautiečių pasiteiravimą laiškus tuo klausimu daugiau nebeatsakinėju.

Bet aš visa gerklę protestuočiau, jei kas imtų tvirtinti, kad "mūsų pasaulis", vadinasi, Los Angeles ir apylinkių lietuviškoji bendruomenė yra tipiška, - reiškia, tokia pat, panaši ar būdinga savo ypatumais, kaip ir kitos vidutinės masinės, statistikų pamėgtos Amerikos lietuvių kolonijos.

Tai gi, A. Kučio abejonė, kad Los Angeles lietuvių "pasaulis" turbūt nėra tipiškas kitiems, turi pagrindo, visai teisinga. Los Angeles lietuvių bendruomenė dar nėra tipiška kitoms nusistovėjusioms, statiškoms, susigulėjusioms ir kartais jau maurais apsinėšusioms Amerikos lietuvių kolonijoms. Ji yra kitoniška, skirtinga, nes susideda ir nuolat pasipildo visais kitais, įvairiaisiais ne tik Amerikos lietuvių kolonijū, bet kone viso pasaulio lietuvių "tipais". Ir tie visi "tipai" mūsų koloniją padaro ne bendrai tipiška, bet tipingą visos lietuvių iš-eivijos mikrokosmą.

Mačiau, kokia ta kolonija buvo 1949 metais, ir kokia ji yra dabar ir kaip kasmet ji dar gausėja ir įvairėja. Tada mes čia radome tiksliai kitą vadinamą "senųjų lietuvių", dalį iš jų atkakusių dar šimtmečio pradžioje. Pradėjome dirbti fabrikuose ar dirbtuvėse, naujai pastatytose tokios vietose, kur jie, sako, prieš 30 metų dar važiavę ančių šaudyti (mano seno draugo, dabar pensininko J. Aftuko žodžiais). Arba kažkuria me Long Beach sektoriuje, kuris dabar apstatytas didžiuliais namais, mano bičiulis Vincas Arčis ten 1923 metais pats vienas, be mokytojo, lavinosi automobilį vairuoti...

Vėliau, nuolat ir nuolat, užsukęs į sekmadienio piknikus, tu čia galėjai matyti naujus ir naujus nuomokius tautiečių ir senųjų vėjus. Tai pensininkai, atkaklosieji gyvenimo saulėleidžio kaulius pašildyti ar pagrįstai vildamiesi kiek sušvelninti reumatą nemalonumus. Daugiausia iš Chicago, Clevelando ir Detroito, ar net iš rytinių valstijų. Beveik pilnas spektras senosios generacijos veidų, charakterių ir tipų.

Nesipūsk, netingėk išsikalbėti, ir tu greit pažinsi lietuvišką žmogų su visais jo "geografiniais, ideologiniais ir intelektualiniais sektoriais". Pensininkai dažniausia yra kalbūs, atviri, nieko nebebija ir nesivaržą dėl savo griežtų pažiūrų.

▶ O dar truputį vėliau mūsų bendruomenė ėmė pildytis visai mo-

derniais veidais ir tuo, kas yra po tais veidais.

Jaunučiai dypukiški inžinieriai ėmė čion dešimtimis skristi sprausminių lėktuvų statyti ar dirbti įtaisus šviams į mėnulį. Tai vėl koks daulininkas, šokėjas, pianistas, kompozitorius, teatro aspirantas čia kūrėsi, arba tuzinas mergelių su begalinėmis svajonėmis išsprogti kurią dieną padangėn Hollywoodo žvaigždę. Gasparas Velička jau buvo įsi-taisęs prie filmų dekoracijų statybos, ir gal būtų ką daugiau pastatęs, jeigu ne baisusis vėžys. Apgaulingos tos hollywoodiškos viltys, - bet Rita Kilmonytė išsprogė, ir Jūratė Nausėdaitė dar tebesistiepią užaugti...

Netrukus čia susirinko dalis populiariausių ir darbščiausių Amerikos lietuvių rašytojų. Net konsulas J. Bielskis, užsikrėtęs, metėsi literatūron, tegu pradžia tik kaip vertėjas. Jei dabar losangelietis rašytojas laimi kokią literatūrinę premiją, tai mes laikome ne atsitiktine išimtimi, o greičiau normalia taisykle.

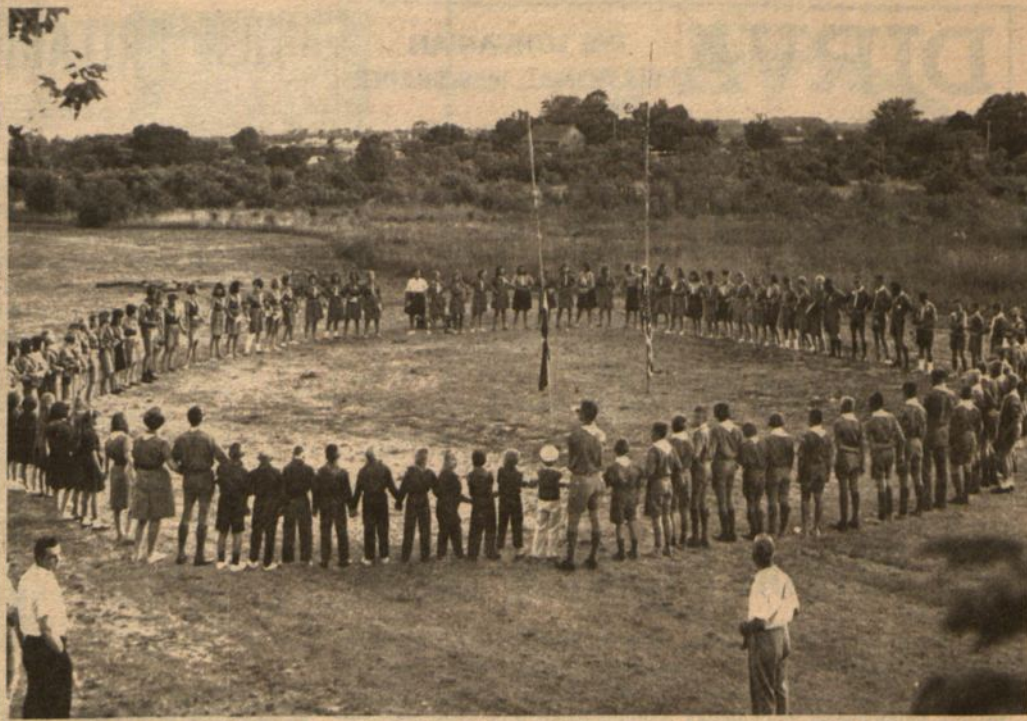
Savomis jėgomis išsivystė lokalinis, taip sakant, žurnalizmas, Publicistų, propagandistų, polemistų, humoristų, reporterių, tautos bei jos teatro kritikų, mokslų aiškintojų, ir galutinai genialių grafomanų čia yra tiek, kad maždaug prie kiekvienos penkių tautiečių grupės su šautuvu stovi savas plunksnos karys. Vietiniai naujųjų lietuvių žurnalistų sąjungos skyrus čia jau turi kone pusę tiek narių kandidatų, kiek kadaise Lietuvoje turėjo visa Lietuvos žurnalistų Sąjunga, - ir dar ne visi fotografai, pieštukų griaužėjai ir rašomųjų mašinelių barškintojai apjungti!

Jau prieš dešimtmetį čia pradedė lietuviškoji populiacijos explosion. Važiavo ir tebevažiuoja tėvynainiai iš Kanados, apstus būrys iš tolimos Australijos, iš Venezuelos, Kolumbijos ir kitų pietų Amerikos kraštų. Ne tiek gausiai, bet vis protarpiais prisimaišo "tipai" iš Anglijos, Prancūzijos, Italijos, Vokietijos, Švedijos, Lenkijos ir ... Lietuvos.

Tad jei mūsų kolonija šiandien kuo tipiška, būdinga, - tai viso pasaulio lietuvių ypatybėmis. Domėkis ja, pažink ją, ir tu viename vandens lašelyje pažinsi jūrą, kartu maždaug iš visų pusių pažinsi viso pasaulio lietuvių, apie kokį nuo seno svajoja Juozas Balaštas. Tik jis tokio pasaulio lietuvių pažinimo ieškodamas, turi visur skristi, plaukti ir važinėti, didelius pinigų išleisti. O mes čia galime daug ko sužinoti visai už dyką, vietoje. Kam mums kitų važiuoti, jei kiti iš visur pas mus važiuoja?

▶ Neneigsiu, kad kitose didelėse kolonijose, kaip Chicagoje ar New York'e, taip pat yra panašūs reiškiniai. Bet ten, kaip sakoma, lietuvių yra "masės", ypač Chicagoje, ir ten naujas imigrantas greičiau nusėsta tarp čiabūvių ir tuo nustoja "grinoriaus" ypatumų. Mūsų čia taip atsitinka lėčiau, nes visos kolonijos traukianti dauguma tebesusideda iš visokių "grinorių". Mes čia beveik visi dar lygūs, nors jau pradėdami turėti ir lygesnių už lygius.

Tame vyksme nenutrūkstamai dalyvauju jau pusantro dešimtmečio. Todėl brangusis Kučy, jau vien iš mandagumo galėtum taip nesikelti į puikybę, mano pasaulį charakterizuodamas "neįtikėtinais siauru". Jeigu knygy ir laikraščių aš paskaitau neįtikėtinais mažai ir siaurai, tai čia regiu aplinkui gyvus žmones beveik iš viso lietuviško pasaulio. Vieni jų vis ateina į piknik us ir parengimus, kiti niekada neatėna. Vieni prisirašo prie gausybės mūsų draugijų, organizacijų ir klubų, kiti visai neprisirašo ir iš to seno prietaro juokiasi. Vieni judrūs ir mus senius apsilėdėlius ragina pirmiaisiais atvykimo metais veikti, ir net tuoj duodasi iš-renkami valdybų pirmininkais (tuo sutrumpinant ilgas kautynes susirinkimuose, ką dabar reikės priversti eiti į valdybą). Kiti, ir jų dauguma, neprisiskauklami, nes jie užsiėmę savo svarbesniais profesijos reikalais, tarnybomis, tūbaforais, namais, naujų rezidencijų sklypų ir žemių

Bendros Detroito ir Clevelando skautų ir skautėlių stovyklos dalyviai sustoję ratu uždarant stovyklą. V. Plodžinsko nuotrauka

VOKIETIJOS TELEFONAI IR LAIKRAŠČIO GALIA

VYT. ALSEIKA

Dirvos korespondentas

V. Vokietijoje

Liepos mėnesio pabaigoje Fed. Vokietijos parlamentas -- Bundestag buvo susirinkęs specialaus posėdžio. Parlamentarai skubėjo į Bonną nutraukę vos nesenai pradėtas atostogas. Jie turėjo ap-svarstyti Bonnos vyriausybės nu-tarimą pakelti telefono mokes-čius. Socialdemokratai buvo pa-siūlę atšaukti vyriausybės pa-ja-mų didinimo reikalą įvykdytą mo-s-tą (tik paštas teikia kasmet daugiau kaip pusę bilijono DM, defi-citą). Opozicijos ir dalies ko-alicijos pastangos nuėjo vėjais ir balsavimas, nors ir labai nežy-mia dauguma, pritarė Bonnos po-litikai.

Toks specialus parlamento po-sėdis buvo antras 15-kos metų vokiečių Bundestago istorijoje -- pirmasis buvo 1962 m. Berlyne atsiradus vadinamajai gėdos sie-nai. Čia neverta svarstyti, ar gerai, kad Fed. Vokietijoje labai žymiai pakelti telefono mokes-čiai ir ar tai atsiliepiu kanclerio Erhardo populiarumo kreivei. Greičiausiai visa "afėra" bus greitai pamiršta.

Būdingas tik vienas dalykas -- spaudos, tiksliau bulvarinės, "geltonosios" spaudos vaidmuo demokratinėje valstybėje. Ham-burge leidžiamas "Bild" dienraš-tis, vadinamas "liaudies laikraš-tis", nes pats pigiausias (vos 10 pf. už egz.), pasirodo, Vokie-tijoje įvykusiame telefoniniame sąmyšyje suvaidino svarbų vaid-menį. Mokesčius telefonui pakė-lus tas "Bild" pradėjo nepaprastai smarkią kampaniją prieš pa-štą, pareikalavo "grąžinti iš atos-togų parlamento narius", įvai-riais būdais reikė vokiečių vi-

suomenės nepasitenkinimą bei pyktį. Diena iš dienos riebios antraštės skelbė: šalin pašto dik-tatūrą, reikalaukite atstatyti bu-vusią padėtį... Kas gi pasirodė? Mažiausiai 10 milijonų vokiečių skaitomo dienraščio (tiražas sie-kia per 3 mil. egz.) spaudimas bu-vo veiksmingas. Parlamentarai turėjo nutraukti atostogas... Mums dar įdomu, kad tas "Bild", par excellence geltonosios spau-dos atstovas, pasižymi antiko-munistinėmis nuotakomis. O sa-vaitraščio "Die Zeit" teigimu, Axel Springerio leidykloje lei-džiamas "Bild" siekia buv. gy-nybos ministrui Franz Jos. Straussui palengvinti kelius jam vėl pateikti į Bonnos ministro kėdę. Esą, jis turis gerus ryšius su redaktorium. Kitais metais, kai vakarų Vokietija turės nau-jos sudėties parlamentą, Straus-sas greičiausiai bus Bonnoje, Te-lefono triukšmo pavyzdys ganėti-nai liudijo: milijoninio tiražo spauda virsta galingu veiksmu.

O pats telefonas gerovės per-tekusioje Vokietijoje vis dar te-bėra beveik liuksuso dalykas. Ne-mačiau kaip 300,000 gyventojų laukia savaitėmis ar ir mėnesiais, kol atvyks pašto tarnautojai (Vo-kietijoje telefonas priklauso valstybės įstaigai -- pašto minis-terijai) ir būsimą telefono abo-nentą prijungs prie tinklo. Kodėl ilgai tenka laukti? Atsaky-mas -- trūksta kapitalo, trūksta žmonių.

O jei pažvelgsime į Bonnos įs-taigų paskelbtus statistinius duo-menis, susidursime su tokiais vaiz-du: vienam 100-tui gyventojų Fed. Vokietijoje atitenka 12,4 telefonų ir vak. Vokietija atsiduria 13-je vakarų pasaulio kraštų su telefo-no abonentais, eilėje. Būdinga, kad telefonu naudojimas Vokiet-i-joje žymiai priklauso nuo paski-ro gyventojų pajamų. Pvz. jei še-i-mos mėnesinis uždarbis nepra-neša 600 DM, (150 dol.), tai telefo-ną įsigys tik kas dešimtoji tos kategorijos gyventojų šeima. Jei mėnesinis netto uždarbis siekia iki 1200 DM. (arba 300 dol.), tuo

atveju telefono abonentu virsta jau kas ketvirtoji šeima, o kate-gorijoje gyventojų, uždirbančių daugiau kaip 1200 DM, per mėn., telefonais naudojasi jau pusė.

Dabartinės Vokietijos buitį pa-vaizduoja ir kiti duomenys. Tai-gi, iš 100 vokiečių šeimų radijo imtuvus turi 87,9 šeimos, dulkių siurblius -- 64,7, skalbimo maši-nas -- 60,5, siuvimo mašinas -- 57,1, šaldytuvus -- 51,8 (taigi, kiek daugiau kaip pusė visų šeimų...), foto aparatus turi -- 41,7, televizijos aparatą -- 36,7, automobilį -- 27,3, magnetofoną -- 5,1 projektorių slides (vokiš-kai Dias) rodyti -- 4,8, filmo aparatą -- 1,8 ir filmų rody-mo aparatą -- 1,6.

Alus laikytinas tautiniu vokie-čių gėrimu. Pagal šios vasaros duomenis alus pamėginą įrodo 1963 m. statistika -- vienam Fed. Vokietijos gyventojui pernai ati-teko 113,7 litrai alaus. Antruoju mėgiamiausiu vokiečių gėrimu tenka laikyti pieną. Per pasta-ruosius penkerius metus vak. Vo-kietijoje beveik padvigubėjo vo-kiškojo sekto (šampano) suvar-tojimas. Panašus padidėjimas dar ir kavos ir degtinės suvar-tojime.

Jei paimti 1963 m. duomenis, pasirodys, kad kiekvienam Vo-mažiau kaip 300,000 gyventojų laukia savaitėmis ar ir mėnesiais, kol atvyks pašto tarnautojai (Vo-kietijoje telefonas priklauso valstybės įstaigai -- pašto minis-terijai) ir būsimą telefono abo-nentą prijungs prie tinklo. Kodėl ilgai tenka laukti? Atsaky-mas -- trūksta kapitalo, trūksta žmonių.

O jei pažvelgsime į Bonnos įs-taigų paskelbtus statistinius duo-menis, susidursime su tokiais vaiz-du: vienam 100-tui gyventojų Fed. Vokietijoje atitenka 12,4 telefonų ir vak. Vokietija atsiduria 13-je vakarų pasaulio kraštų su telefo-no abonentais, eilėje. Būdinga, kad telefonu naudojimas Vokiet-i-joje žymiai priklauso nuo paski-ro gyventojų pajamų. Pvz. jei še-i-mos mėnesinis uždarbis nepra-neša 600 DM, (150 dol.), tai telefo-ną įsigys tik kas dešimtoji tos kategorijos gyventojų šeima. Jei mėnesinis netto uždarbis siekia iki 1200 DM. (arba 300 dol.), tuo

pirkimais, kitokiomis meilėmis bei neribotomis galimybėmis nuo Santa Barbaros ligi San Diego, Palm Springs, Arrowhead ir Las Vegas.

Daug neieškojose, jums čia dar galėčiau surasti kokią 50 los-angeliečių, kurie, pvz., sutiktų gulditi galvą ir mirti už Leonar-do Valiuko Rezoliucijų Komitetą. Bet labai abejoju, ar surasčiau nors vieną, kuris būtų pasiryžęs "mirti už Vliką". Jis gal ateis, įsakmiai pakviestas, į Vliko dvi-dešimtmečio paminėjimą ar net kritiškose diskusijose tuo klaus-i-mu padalyvus, bet tik taip sau, tik tą valandą, kad parodyti, jog ir jo galva ne tuščias špižinis puo-das. Tačiau gyvybę už Vliką, gra-žiau sakant - "už Lietuvą" ati-duoti, ar net ir pinigine, tai tu, broleli, nesitiki tokios įtampos.

▶ Tai gi, psichologinės įtampos nėra ar nebėra. Ir nereikia dėl to baisiai jaudintis, jeigu šį "skaudų ir liūdną" faktą mes katras pasakome.

Užmerkiami akis prieš faktus ar iš užsispyrimo neigdami gy-venimo tikrovę, mes jokių sveikų reformų nesugalvosime. Refor-mas pradėkime iš tos medžia-gos ir aplinkybių, ką turime tik-rovėje.

Man atrodė ir tebeatrodė, kad jau du dešimtmečiai, kaip mes ne kartą plakame tik muilo putas ir vis tebeieškome receptų bur-bulams reformuoti.

PRALEISKIME ATOSTOGAS
BE RŪPESČIŲ PRIE ATLANTO!

VILA MEŠKA

42 Beach St.
Monument Beach
Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (617)

TIKRAM POILSIUI: rami aplinka, gražus pla-žas ir šiltas vanduo, geras maistas, erdvūs kamba-riai ir malonus patarnavimas.

LAISVALAIKIO PAJVAIRINIMUI: • valtis — žuvalvimui, • Sail-Fish buriavimui, • Ping-Pong, • teniso aikštė, • vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 20 D.

P. S. Svečius be automobilių nuvežame ir par-vežame iš plažo.

PETIKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Prisiminus lietuvių pasirodymus Chicagos ir New Yorko pasaulinėse mugėse

New Yorko mugėje šiais metais rengiamoji Lietuvių Diena yra trečioji. Skirtumas nuo pirmųjų dviejų tame, kad 1933 metais Chicagos šimtmečio mugėje, ir 1939 metais New Yorko Pasaulinėje mugėje, programą išpildė ankstyvesnieji ateiviai lietuviai, dalyvaujant jau ir čiagimiams lietuviams. Gi šių metų rugp. 23 d. daugumą dalyvių sudarys jau naujųjų ateivių karta.

Chicagos mugėje 1933 metais

Chicagos šimtmečio mugėje Lietuvių Diena įvyko liepos 16 d. Tai įvyko kita diena, kai į Lietuvą išskrido Darius ir Girėnas.

Nors Lietuvių Diena pavyko puikiai, oro atžvilgiu ir programos turiniu, visi lietuviai, kurie dalyvavo tą dieną, pasikalbėjimuose ir mintyse turėjo tik vieną klausimą: kas atsitiko su lakūnais? Kai diena baigiantis nebuvo gauta jokių

K. S. KARIPIUS

pranešimų iš Europos, buvo manyta, kad jie jau Kaune.

Kita įdomybė šioje mugėje buvo Jievos Paulekiūtės išrinkimas Lietuvių Dienos karaliene. Tai ta pati Paulekiūtė, kuri vėliau susituokė su Rockefelleriu.

Lietuvių Dienoj dalyvavo Lietuvos ministras iš Washingtono Bronius K. Balutis, dabartinis Lietuvos ministras Londone. Jis buvo Chicagos lietuvių iškilmingai priimtas, nes iki 1919 metų čia redagavo Lietuvą. Chicagoje jis apsilankė pirmą kartą po išvažiavimo.

Mugėje min. Balutis buvo oficialiai priimtas ir pagerbtas. Programa buvo pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais.

Dainų programą išpildė didelis jungtinis choras, solistės ir solistas operos dainininkas Juozas Babravi-

čius. Programa baigta Vagnaičio daina, "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenu-rimsim".

Chicagos Lietuvių Simfonija ir šv. Kazimiero Akademijos orkestrai patiekė programai muziką. Dalį programos sudarė tautiniai šokiai.

Programos vedėju buvo adv. F. B. Mast (Mastauskas). Orkestrui dirigavo C. F. Steponavičius (Stevens), chorui — prof. A. S. Po-cius.

Antrą dalį Lietuvių Dienos užpildė, skirtingoje vietoje, prie vandens, sporto žaidimai, kuriuose dalyvavo daugelis sportininkų, 1938 metais vykusią į Lietuvos Olimpijadą.

New Yorke — 1939 metais

New Yorko mugėje Lietuvių Diena įvyko rugsėjo 10. Čia Lietuvą atstovavo jau ministras Povilas Žadeikis. New Yorko mugėje buvo įrengtas Lietuvos paviljonas, kurį globojo Generalinis Konsulas Jonas Budrys.

Programos vedėju buvo Juozas Laučka. Po įvadinės maldos, kalbas sakė Grover Whelan, mugės prezidentas; Edward J. Flynn, U. S. generalinis komisijonierius ir New Yorko miesto burmistras La Guardia. Dar kalbėjo gen. konsulas J. Budrys ir ministras P. Žadeikis.

Programa susidėjo iš liaudies dainų. Pradėta Naujelio "Jaunimo daina", baigta "Lietuviais esame mes gimę".

Didelis jungtinis mišrus choras dainavo trimis atvejais įvairių savų kompozitorių liaudies dainas, solistų nebuvo.

1939 metais Lietuvių Dienos New Yorke komitetas.

LIETUVIŲ CHORŲ PASIRODYMAS NEW YORKE PRIEŠ 25 METUS

Prof. J. Žilevičius

1939 m. rugsėjo 1 d. New Yorke, toje pačioje vietoje kur šiais metais vyksta Lietuvių Diena, įvyko didžiausias choristų sąskrydis kada nors buvęs ir vargiai beįmanomas išsivijoje.

Tam didžiuoju trauku buvo Lietuvos paviljonas, kurį norėjo lietuviai pamatyti, ypatingai jaunimas. Antruoju — plati veikla parapijų chorų sąjungos, apjungusios per 4,000 choristų. Trečiuoju — stipriai veikė Vargonininkų sąjunga su stipriomis apylinkių kuopomis, kurios vadovavo savo apylinkėse, ruošdami jungtinių chorų koncertus. Chorvedžiai tada buvo pajėgūs, prityrę ilgamečiai veikėjai, kurių, deja, vos keli beliko, ir prie to gausūs chorai, Salia to, vyriausio dirigento artimas sanjytis su apylinkių kuopų valdybomis, kai kada ir jo atsilankymas, platūs straipsniai bendrojoje spaudoje apie Dainų švenčių reikšmę tautybės išlaikymui ir pan. Visa tai turėjo milžiniškos įtakos į jaunimą, kuris veržė veržėsi dalyvauti Lietuvių Dienoje.

darbovietėse, girdi, ir jis ten važiuojas dainuoti.

Kai pradėjo chorai ruošti kelionėn, irgi nepraejo nepastebėti.

Marija Baronaitė atvykusi iš Lietuvos paruošė šokėjus 1939 m. Lietuvių Dienai.

Wyomingo Klonio 7 chorai su 343 dainininkais vyko organizuotai 11 autobusų, papuoštų Lietuvos vėliavomis. Vykstant per mažuosius miestelius, burmistras sustabdydamis sveikino, linkėdami L. D. lietuviams sėkmės, drauge įgalindami ir juos ten atstovauti. Tokių įvykių nuotraukomis fotografai papuošdavo savus laikraščius.

Chicagiečiai vyko traukiniu nepagalbėdami vagonus papuošti ir sustojimo metu didesnė stotyse dainuodavo atsidarę langus. Publika apstojusi langus klausydavosi ir tetravosi kame dainas. Gavę patikslinimą, patenkinti klausydavosi toliau.

Iš Urica, N.Y. parapijos choras, vadovaujamas K. Vincutės, vyko autobusu visur per miestus pakely dainuodami dainas.

Pasaulinių parodų proga iki šiol didelį chorų sąskrydžių buvo: 1926 m. rugpjūčio 28 d. Philadelphiaje su 800 dainininkų; 1933 m. liepos mėn. 16 Chicagoje 800 dainininkų; 1939 m. rugsėjo mėn. 10 d. New Yorke apie 3,000 dain.

1939 m. muzikos komisiją sudarė: kun. J. Simonaitis — garbės pirm., Al. Aleksis — vicepirm., J. Brundza — sekretorius, A. Visminas ir J. Jankus — nariai.

Centralinį darbo komitetą sudarė: J. B. Laučka — pirm., dr. Aldona Šliupaitė ir K. Krušinskas — vicepirm., A. J. Mažeika — sekretorius, P. M. Brazikas — išdėdintikas ir jo bend-

radarbiai Alb. Trečiokas ir dr. A. Petrikas.

Nors choras stovėjo be jokio paaukštinimo, ant lygių grindų, bet savo milžiniška išvaizda ir programos tirštų, masinių skambėsiu, buvusiems iki šiandien paliko malonius prisiminimus. Linkėtina, kad ir šių metų didžiulysis apie 1,400 dainininkų sąskrydis paliktų nemažesnę įspūdį.

LIETUVIAI SPALVOTOJE TV PROGRAMOJE

Nuo rugpjūčio 9 d. iki rugp. 23 d. New Yorko pasaulinėje mugėje iš RCA paviljono kasdien daugelį kartų rodomas spalvotas lietuviškų šokių ir dainų filmas. Parodos lankytojai filmą gali stebėti bene per 500 spalvotos TV priimtuvus, pastatytus įvairiuose paviljonuose bei restoranuose. Įvairiaspalviais tautiniais drabužiais pasipuošę programos dalyviai, o jų buvo 70, savo vaidmenį atliko pavyzdinčiai. Tai pastebėjo ir RCA TV darbuotojai. Po programos atlikimo ypač mūsų lietuvių patraukė daugelio fotografų akis.

Lietuviškų dainų programą atliko Rutos ansamblis iš New Jersey, kuriam vadovauja Algirdas Kačanauskas. Tautinius šokius šoko brooklyniečių grupė, Jadvygos Matulaitienės mokoma ir globojama. Šieji du lietuviški vietiniai New Yorke bei plačioje apylinkėje yra patys veikliausi ir tuo pačiu reikšmingiausi.

Kad tokį spalvotą filmą pagaminti daug pasidaravo Lietuvių Dienos komiteto specialus skyrius kurio primininku yra Petras Wyetnias, čia gimęs ir augęs lietuvis. Kiti jo talkininkai — "senieji" amerikiečiai lietuviai — A. Sniečkus, K. ir Edv. Genevičiai bei Elena Kulber.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS NEW YORKE

Lietuvių Dienos Pasaulinėje Mugėje išvakarėse, rugp. 22 d. įvyks didžiulis susipažinimo vakaras. Tam reikalui Parodos Komitetas gavo milžinišką 69 Regiment Armory salę, esančią New Yorke, prie 26 St. ir Lexington Ave., kur telpa 10,000 žmonių.

Tam vakarui ruošti Liet. Dienos Komitetas suorganizavo specialią Komisiją, kurios pirmininku yra Aleks. Vakselis. Įvairioms pareigų srityms yra šie vicepirm., inž. Saulius Remėza — bendriems reikalams, Dr. Henrikas Lukaševičius — vakaro programos vedėjas, Ant. Kaunas — svečių vaišių tvarkytojas, inž. Ignas Gasiliūnas — Finansų reikalams ir Juozas Vilpišauskas — salės tvarkymo reikalams. Komisijon taip pat įeina sekr. p. Gerulaitienė, p. Kregždienė, K. Skobeika, Kinastas ir kt.

Vakaras prasidės 9 v. v. krepšinio rungtynėmis. Tik ką iš Australijos po triumfališkų laimėjimų grįžusi Šiaurės Amerikos Lietuvių Rinktinė sužais draugiškas rungtynes su Rytų Apygardos Krepšinio Rinktine. Po taurės įteikimo bus šokiai su menine programa, grojant 18 žmonių neolituanų orkestrui iš Chicagos. Šokių metu bus kuklios vaišės.

Visi, kurie vyksta į Lietuvių Dieną New Yorkan, iš anksto prašomi savo planuose numatyti laiką šiam didelliam lietuvių susibūrimui.

1939 m. Chicagoj įvykusioje pasaulinėje mugėje Ieva Paulekiūtė buvo išrinkta Lietuvių Dienos karaliene. Nuotraukoje apsupta garbės palydovėm.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

KIEK ALAUS TAURIŲ STATINĖJE?

496 taurės (nesismulkinant dėl kelių uncijų). Tai daug alaus. Ir jei tas alus yra Stroh's... tai daug puikios pasismaguravimo... išskirtinis ugnim virto alaus skonis, apie kurį kiti alūs svajoja. Jums patiks Amerikoje vienintelio ugnim virto alaus skonis. Išgerk Stroh's.

Stroh's
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabriku baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTORY 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą, ir ketvirtą, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(13)

JUNGTINĖS AMERIKOS VALS-
TYBĖS išleido šiuos naujus p.
ženklus:

1. Rugpjūčio 1 d. -- propagan-
dinį 5 c. pašto ženklą šnuki: "Už-
siregistruok ir balsuok!". Pieši-
nys -- plevėsuojanči JAV vėliava
su užrašu: "Register - Vote".

2. Rugpjūčio 14 d. -- 5 c. p.
ženklą Šekspyriui pagerbti su jo
atvaizdu.

pavaizduotų ir kurį nors žymų
Anglijos asmenį.

William Shakespeare (1564-
1616), pats žymiausias anglų po-
etas ir pasaulinio garso dramatur-
gas, gimė Stratford-on-Avon
Anglijoje (mirė ten pat). Apie
Šekspyro asmenį nedaug kas te-
žinoma, tik žinoma, kad jis dar
prieš 1590 m. atvyko į Londoną ir
čia išbuvo iki 1610 m., po to vėl
grįždamas į gimtąjį Stratfordą.
Parašė 38 vaidinimus, daugiausia
dramas, komedijas ir trage-
dijas, bei šiaip poezijos kūrinių.
Garsiausi jo veikalai yra: Othello,
Hamletas, Karalius Ly-

ras, Makbetas, Romeo ir Juliet,
Ričardas III, Venecijos Pirklys
ir kt. Keletas šių veikalų buvo
statomi Lietuvos teatruose, kai-
kurie jų išleisti atskiromis kny-
gomis.

ISPANIJA. Čia dedamelpezetos
p. ženklą su Granadoje esan-
čios maurų stiliaus pilies -- Al-
hambros vaizdu -- liūtų kiemu,
Alhambra -- arabiškai "raudona
pilis".

Granada, to paties vardo pro-
vincijos sostinė Andaluzijoje,
piet. Ispanijoje, guli Sierra Neva-
dos kalnų papėdėje prie Darro ir
Genil upių santakos. Miestą pa-
statė maurai VIII šimt. prie
iberų senovėje buvusio Iliberris
miesto. Tarp 1036 ir 1234 m.
Granada buvo maurų karalijos
Cordobos dalis. Po šio laikotar-
pio, kada maurai pamažu nustojo
visų savo Ispanijoje turėtų teri-
torių, Granada buvo pasiūkusi to
paties vardo maurų kalifato sos-
tinė. Arabų valdymo metu Grana-
doje žydėjo prekyba, menas ir
mokslas. Mohamedo I laikais bu-
vo pastatyta ir garsioji maurų
stiliaus pilis - rūmai Alhambra,
susidedanti iš keletos atskirų
pastatų, kurios didesnė dalis,
1492 m. ispanams paėmus visą
maurų karaliją, buvo nugriauta.
Be Alhambros, mieste daug senų
istorinių pastatų: universitetas,
įkurtas Karolio V 1531 m., kated-
ra, baigta statyti 1529 m., kurios
priestate Capilla Real laikomi
karaliaus Ferdinando ir karalienės
Izabelės palaikai, ir kt. Mieste
yra apie 154,400 gyv.

KANADA liepos 29 d. išleido 5
c. p. ženklą Charlottetown kon-
ferencijai atminti. Piešinys --
įvairūs Charlottetown miesto pa-
statai: dešinėje -- naujas "Kon-
federacijos Tėvų" paminklas, kai-
rėje -- senasis pastatas, kuriame
ši konferencija įvyko.

Charlottetown konferencija įvy-
ko 1864 m. nuo rugsėjo 1 iki 9 d.
Princo Edvardo salos mieste
Charlottetown, kurioje dalyvavo
Princo Edvardo salos, New Brun-
swicko, Nova Scotia ir Kanados-
Ontario ir Quebeco provincijų at-
stovai. Konferencija svarstė visų
šiaurinėje Amerikoje esančių
anglų kolonijų apsiungimo klau-
simą. Pasitarimai vėliau buvo
 tęsiami Quebeco mieste.

Charlottetown miestas yra
Princo Edvardo salos pietiniame
pakraštyje prie Hillsborough
upės ir yra visos provincijos
sostinė. Miestą įkūrė prancū-
zai ateiviai 1750 m. ir pavadino
jį Port la Joie (Džiaugsmo Uos-
tas), kuris tačiau po Septynme-
čio karo, anglams atėmus iš pran-
cūzų visas šiaurinės Amerikos
nuosavybes, buvo "perkrikšty-
tas" į Charlottetown, pagal tu-
metinės Anglijos karalienės Char-
lotte Sophia vardą (1744-1818).
Mieste yra pora kolegijų, liejyk-
los, tekstilės ir miško medžia-
gos apdirbimo fabrikai, žuvų kon-
servų įmonės. Jame gyvena apie
15,000 gyventojų.

LIUKSEMBURGAS (prnc. Lux-
embourg) išleido 6 primokamų
pašto ženklų seriją, kuri kartu
skiriama jo sostinės Liuksem-
burgo 1000 metų įkūrimo sukak-
čiai paminėti. Pašto ženkluose
parodyti šeši skirtingi įvairių
amžių patronai. Čia dedame 50
plus 10 centimų p. ženklą su šv.
Roku -- kepėjų globėju.

Liuksemburgo - Luxembourg
miestas (pradžioje vadintas Lut-
zelburg -- pilaitė), kurio vardu
vėliau pradėtas vadinti ir visas
kraštas -- Didžioji Liuksembur-
go kunigaikštija, buvo įkurtas 963
m. tuometinio Ardėnų kunigaikš-
čio Siegfriedo (kuri data laikoma
ir visos kunigaikštijos įsteigimo
data) prie Alzette upės ant sta-
čių uolų, gi naujesnės miesto da-

lys statėsi slėnyje. Miestas,
kaip ir visas kraštas, pradžioje
apgyventas belgų kilmės giminių,
apie IV amž. buvo infiltruotas
germanų giminių ir labai susi-
maišė. Iš krašto buvo kilę daug
galingų Germanų ir šventosios
Romos imperijos karalių. Valdo-
vai keitėsi, žiūrint kieno nuo-
savybėje kraštas buvo. Valdė is-
panai, olandai, prancūzai, prū-
sai. Abiejų pasaulinių karų me-
tais kraštas buvo vokiečių oku-
puotas. Oficiali krašto kalba yra
prancūzų, nors nemaža krašto
gyventojų dalis vokiečių kilmės.
Dabartiniu metu kraštą valdo Di-
džioji Kunigaikštienė Charlotte.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 5 MAY COMPANY
BASEMENT STORES

MAY'S

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARKTOWN
SOUTHGATE
GREAT LAKES MALL

BASEMENTS

ESAME PASIRUOŠĘ VISIEMS REIKALAVIMAMS, VAIKAMS

grįžtant į mokyklą!

MAMYTĖ: štai, 4 priežastys, kodėl vaikams

Welford batukai

yra geriausias pirkinys moksleiviams

grįžtant į mokyklą!

Už žemą,
žemą kainą
tik už4.99
pora

1. Welford batai yra patvarūs!
2. Viršutinė oda yra švelni ir nepaprastai lanksti!
3. Puikūs, gerai pagaminti batai už išimtingą ir labai žemą kainą!
4. Mes garantuojame už tikslų batų pritaikymą kojoms!

Atėjo laikas vaikams grįžti į mokyklą ir jūs no-
rėsite, kad jie turėtų tinkamą apavą... todėl iš-
sirinkite iš didelio kiekio Welford vaikams batų,
parduodamų vien tik The May Company Clevel-
ande. Dydžiai 8½ iki 3, B, C, D.

BASEMENT CHILDREN'S SHOE DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND
BRANCHES INCLUDING GREAT LAKES
MALL MENTOR

Pritaikymas + patogumas + patvarumas išryškina

Robin Hood
mokyklinius batusPrieinami
jūsų biudžetui
įkainavus už

6.99

Pasinaudokite pirmenybėmis, kad galėtumėte sa-
vo vaikus siųsti mokyklon apavus Robin Hood
batai! Jie pagaminti iš specialios medžiagos, kad
nesusibraizytų Dyna-Mold padai apsaugo nuo
drėgmės, nepalieka pėdsakų ant grindų. Kaina
tokia žema, kad galite įsigyti dvi vietoj vienos
poros!

Stilius 7K. Mergaitėms nyloninio aksomo oxfor-
dai juodos spalvos 8½ iki 4 dydžių, B, C, D pločių.

STILIUS 7L berniukams oxfordai juodos ar ru-
dos spalvos, 8½ iki 3 dydžių, B, C, D, E pločių.

BASEMENT CHILDREN'S SHOE DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND
BRANCHES INCLUDING GREAT LAKES
MALL MENTORKIEKVIENAS NORI SAVO TRUMPAS ATOSTO-
GAS PRALEISTI GRAŽIAUSIOJE IR
GERIAUSIOJE VIETOJE

CAPE COD

KAIP TIK IR YRA TOJI GRAŽIAUSIOJI VIETA, O
OSTERVILLE MANOR savininkas
JUOZAS KAPOČIUS
yra pasiruošęs savo svečiams suteikti kuo ge-
riausias poilsui sąlygas. Vasarvietė atidaryta
nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d.

UŽSAKYMUS SIŪSTI: Osterville Manor, Inc., West
Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Telefonu kreiptis:
Osterville, Mass. GArden 8-6991.

PELNYKITE DIVIDENDUS
KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVAI-
RIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ
REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNCIAMI PASTU KETVIRČIAIS
INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **P. Labanauskas** — Amerikos Balso radijo Washingtono vienas iš lietuvių skyriaus redaktorių, grįždamas iš atostogų, rugp. 16 d. buvo sustojęs Clevelande, kur pataikė į krepšinio rinktinės atstovų priėmimą Čiurlionio Ansamblio namuose. Čia P. Labanauskas turėjo progos patirti, kad apie krepšinininkų laimėjimus Australijoje Amerikos Balso pranešimai pasiekė ir Lietuvą.

• **VI. Blinstrubas**, ALT S-gos Clevelando sk. valdybos narys, praleidęs porą savaitę Cape Cod J. Kapočiaus vasarvietėje, atsivertė ir lauktuvių — visą eilę naujų Dirvos prenumeratų.

• **Jonas Valys**, Melbourne tautinių organizacijų veikėjas, per krepšinio rinktinės dalyvį Algį Motiejūną prisiuntė savo sveikinimus ir linkėjimus B. ir J. Smetonams, A. ir J. Augustinavičiams, R. ir J. Čiurberkiams, N. ir B. Gaidžiūnams, R. ir V. Orintams ir St. Astrauskiui.

• **John F. Krawiec**, Respublikonų partijos tautybių komiteto Washingtono pareigūnas, rugpjūčio 17 d. lankėsi Clevelande ir užmezgė ryšį su Dirvos ir kitų tautybių laikraščių redakcijomis.

• **Kokios Jūsų pajamos** bus sulaukus pensijos. Skambinkite V. Giedraičiui 944-6835 ar Z. Obeleniui 881-7741.

• **Vincas ir Barbora Juodžiai**, išvykę ilgesnėn kelionėn po Europą, jau aplankė Portugaliją, Ispaniją, Izraelį. Šiomis dienomis prisiuntė sveikinimus iš Italijos.

• **Iškiliausiam pilečiui** išrinkti nominacijos priimanamos Nationalities Services Center, 1620 Prospect Ave. Kandidatais gali būti piliečiai, išgyvenę JAV ne mažiau 5 metų. Dėl reikalingų blankų ir kt. informacijų kreiptis tel. SU 1-4560 arba aukščiau nurodytu adresu.

• **EDWARDAS SAULIUS PREMENECKAS** — pirmas lietuvis laimėjęs aukso ir sidabro medalius "Junior Olympics" varžybose.

Liepos 29 d., Lakewood stadione vyko 1964 metų "Junior Olympics" varžybos. Varžybose dalyvavo visų priemiesčių ir Clevelando čempionai. Priemiesčių čempionų varžybose, šokime į tolą ir 50 jardų bėgime nugalėtoju tapo Saulius Premeneckas ir buvo apdovanotas I-os vietos mėlynais kaspinais su medaliais. Priemiesčio ir Clevelando nu-

Clevelandiečiai krepšinininkai sugrįžę iš rungtynių Australijoje ALT rūpesčiu buvo visuomenės pagerbti. Prie stalo iš kairės sėdi: Šilingas, Motiejūnas, išvykoje dalyvavęs laikraštinių Šoliūnas, papasakojęs įspūdžius, ir FASKo pirm. J. Nasvytis. V. Plodžinsko nuotrauka

ALT valdybos narė I. Stasaitė papuošė gėlėmis iš Australijos grįžusius clevelandiečius krepšinininkus. Kairėje Šilingas, dešinėje Motiejūnas. V. Plodžinsko nuotrauka

KREPŠININKŲ SUTIKIMAS CLEVELANDE

Rugpjūčio 16 d. ALT Clevelando sk. valdyba, vadovaujama inž. Pautieniaus, suruošė mūsų krepšinio rinktinės dalyvių, Clevelando žaibo klubo narių Motiejūno ir Šilingo jaukų sutikimą Čiurlionio Ansamblio namuose.

Automobiliu iš Chicagos grįžę mūsų sporto repre-

galėtojai dar varžėsi dėl Clevelando distrikto čempionato.

Šiose varžybose Saulius Premeneckas tapo apdovanotas aukso medaliu už šokimą į tolą ir sidabro medaliu už 50 jardų bėgimą.

Edwardas Saulius Premeneckas atstovavo "East Cleveland" olimpinę grupę, kurią treniravo Ted Garrison, Saulius, pasiekęs šių laimėjimų, yra labai dėkingas savo treneriui, visiems gerai žinomam Algirdui Bielskiui, kuris visą savo atleikimą laiką pašvenčia lietuviškam sportuojančiam jaunimui.

zentantai kiek vėlavosi, bet laukimo laikas buvo užpildytas krepšinio rinktinę lydėjusio žurnalisto J. Šoliūno papasakojimais tos istorinės viešnagės įspūdžių ir juostele perdavus trumpą ištrauką iš vieno rungtynių.

J. Šoliūnas nesigilino į pačių sportinių rungtynių eigą, bet daugiau apsistojo ties įspūdžiais, patirtais apie lietuvių gyvenimą tolimame kontinente.

Jis pabrėžė vis dar tebevyraujančią nepaprastą australų šovinizmą, tuo pačiu ir iš to išplaukiančią rungtynių metu australų sportininkų nepaprastą kovos dvasią. Tas jų šovinizmas pasireiškė ir atsisakyme didžiojoje australų spaudoje plačiau aprašyti rungtynių eigą. Būtų kas kita, jei rinktinė būtų pasireikšusi grynai amerikietišku titulu. Išsiskyrimas lietuvių vardu jiems jau buvo nepriimtinas.

Lietuviai geriausia susiorganizavę Adelaidėje, nors ir kitose vietovėse jie spiečiasi apie savo bendruomenių namus ir klubus.

Australijoje krinta į akis didesnis nuolaidumas mišrių šeimų atžvilgiu.

Jaunimas turi geresnes auklėjimosi sąlygas gimna-

zijose, kas ryškiai matosi iš jų elgesio. Tačiau darbų pasirinkimo gausumas nėra paskata siekti aukštesnio mokslo. Daugelis jau gimnazijos suoluose verbuojami darbams.

J. Šoliūnas po pranešimo atsakinėjo į klausimus.

J. Šoliūną ir jo pranešimo metu atvykusius rinktinės dalyvius, Motiejūną ir Šilingą bei jų tėvus, pristatė FASK'o pirm. J. P. Nasvytis. Nasvytis sportininkus Chicagoje ir atlydėjęs juos į Clevelandą. J. P. Nasvytis trumpame žodyje pabrėžė krepšinininkų laimėjimo istorinę reikšmę ne tik sportiniam, bet visuomeniniam ir politiniam lietuvių išieivijos gyvenimui.

Ta proga buvo pristatyti ir abiejų jaunų sportininkų tėvai. Motiejūnai savo sūnui radovanojo naują automobilį. Tai brangi tėvų dovana, bet reikia pastebėti, kad ir Algis pasižymėjo ir dovana užsitarnavo ne tik savo pasirodymu sporto aikštėje, bet ir savo asmenybe ir puikia reprezentacija Australijos lietuvių tarpe.

Po trumpų iškilių, svečiai vaišinosi ir ilgai dar dalinosi įspūdžiais.

ALT Clevelando skyriaus valdybai ir jos taktin-

KALBOS KERTELĖ

STEPAS VYKINTAS

KELETAS LIETUVIŠKŲ VALGIŲ PAVADINIMŲ

Valgyti mėgstame skaniai ir įvairiai, bet pagalvoti apie lietuviškus valgių pavadinimus ne labai mėgstame. Kasdieninėje kalboje ir valgiaraščiuose dažnai girdime ir skaitome tokius žodžius: Befstrogenas, bifšteksas, buljonas, buterbrodas, cepelinai, guliašas, karbonadas, ragout,

rostbifas, šnicelis, vinegretas, etc. Argi negalime šių svetimų žodžių pakeisti savais žodžiais? Galime ir privalome, nes šiesve. timžodžiai tik teršia mūsų gražiąją kalbą. Mūsų šeimnininkės okupuotoje Lietuvoje yra jau nu- stačiusios kai kurių valgių lie- tuviškus pavadinimus, kuriais čia ir pasinaudosi.

Befstrogenas yra pavadintas gabalėliais spiginta jautiena. Man rodos, kad šis pavadinimas yra per ilgas. Ar ne geriau šis valgis vadintinas jautienos spirgins, spirginio prasmę praple- čiant, Bifšteksas - muštinis, arba žlėgtainis. Be to, muš- tinis turi šias prasmes: 1. toks senovinis pinigais, 2. toks valgis (tarkuotos bulvės su avižiniais miltais), 3. aukščiau minėta bifstekso prasmė, 4. dgs. tokie žąslai, muštukai: žirgelis muš- tinėliais pažabotas (d.). Buljonas -- sultinys (3b). Sultinių yra įvai- rių: mėsos ir kaulų sultinys, žu- vies, grybų sultinys, daržovių nuo- viras. Buterbrodas yra jauseno- kai pakeistas sumuštiniais. Su- muštiniai yra paprasti, suvožti- niai ir pakeiptos duonos (kana- pė). Paprasti sumuštiniai yra tai riekutė duonos, ant kurios uždė- tas koks nors gaminytis -- svies- tas, dešra, kumpis, sūris etc. Suvožtiniai yra gaminami: "Duo- na raikoma 1/2 cm storumo rie- kelėmis, aptepama sviestu arba sviestu, į kurį pridėta garstyčių arba majonezo, uždėdama mėsos arba žuvies, daržovių bei kitokių produktų ir užvožiama antra to- kia pat sviestu aptepta duonos rieke. Paskiau paslegiama porai valandų ir piaustoma skersai rie- kių stačiakampiais gabalėliais. Suvožtinis galima daryti ir iš daugiau sluoksnių. Šiuo atveju imama įvairi duona: balta, pus- baltė, juoda, pyragas. Riekelės riekiamos išilgai kepalą, plutos nuimamos. Paskui riekelės su- lyginamos, apiplaustant kraštus aptepamos iš skirtingų produktų paruoštomis ir skirtingų spalvų masėmis tokio pat storumo kaip duona ir suvožiamos viena ant kitos. Viršutinė riekė niekuo ne- tepama. Paruoštas suvožtinis pa- slegiamas ir atšaldomas. Po to skersai riekelių supiaustoma sta- čiakampiais gabalėliais, ir sudė- liojami suvožtiniai ant servetėlės apdengtos desertinės lėkštės pit- viais į viršų, puošiami petražo- lių lapeliais ir patiekiami kaip šalats užkandis prie gėrimų. Pa- prasti suvožtiniai daugiausiai nau- dojami kėlionėse ir ekskursijų metu. Žr. "Šeimnininkės vadovas" Red. J. Pauliukonienė. Vilnius 1963 m. trečiasis leidimas, 368 psl. Kanapė, arba pakeiptos duo- nos sumuštiniai yra gaminami iš kvietinės duonos ir sviesto apke- pami iš abiejų pusių iki pusiau gelsvos spalvos.

Cepelinai - didžiukuliai yra bulvinis ir mėsinis ar varškėnis valgis. Čia paminėtinas bulvių plokštainis, bulvinis kepinys. Mū- sų garsieji balandėliai yra vadi- nami kopūstainiai. Išgarsėjęs vengrų valgis gu- liašas yra vadinamas troškinys (3a), mat, ši valgį gaminant mė- sa yra troškinama, Karbonadas -- kaulienos muštiniai. Rostbi- fas -- nugarinės kepsnys, šni- celis -- plausnys (4). Taip vadi- nami yra ir kotletai, Vinegretas -- mišrainė (2).

Gudų ir lenkų žodis blynas lie- tuviškai vartotinas skindis -džio (2). Slavų žodį košė vertėtų iš- mesti iš mūsų kalbos ir jį pakeis- ti tyre (tyrė, -ės 2).

Gražus lietuviškas žodis yra nuoviras (1), nuoviralas dgs. nuo viros. 1. skystimas, kuriame kas nors nuverda. 2. verdant sriubą išskylantieji į paviršių putėsiai, putos. 3. Kul. daržovių nuoviras.

Dar pažymėtinas vinytinis (1) -- kepsnys (kapotinė mėsa arba kumpis, suvynioti panašiai kaip stora dešra), ruletas.

Koldūnai -- mėsėčiai (2) į teš- lą įdaryti mėsos gabaliukai.

Taip, išmokime ir valgius lie- tuviškai vadinti.

MODERNI MERGAITE kun. Stasio Ylos tik ką pa- sirodžiusi knyga jau gau- nama Dirvoje.

KAINA \$2.50.

kams priklauso padėka už jaukų ir šeimynišką mūsų jaunimo žygio reprezentan- tų sutikimą.

SUOMIŲ KULTŪRINIO DARŽELIO UŽBAIGTUVĖS

Sekmadienį, rugp. 23 d., 3 val. po pietų Rockefeller parke, įvyks išsklmingos suomių kultūrinio darželio įrengimo užbaigtuvės, atidengiant Johan Ludvig Runebergo ir Johan Wilhelm Snellmano biustus.

Suomiai yra 17-ta tauta įrengu- si savo kultūrinį darželį; o jų dar- želis yra dvidešimtojoje grupė- je, įskaitant ir amerikiečių dar- želius.

Clevelando suomių kolonija pa- didėjus pastarais keliolika me- tų, nutarė įsijungti į kultūrinių darželių grandį.

Šio sekmadienio programoje kalbės Antero Vartia, Suomijos ambasados Washingtono spaudos ir kultūrinių reikalų patarėjas. Kitas kalbėtojas bus iš Kalifor- nijos, Finlandia Foundation pre- zidentas Dr. Vaino A. Hoover. Programoje dainos ir Fairport Harding High mokyklos dūdų or- kestras.

Clevelande yra Suomijos gar- bės konsulas, Walter Maky, kuris su žmona veikia reiškiasi jų darželio įrengimo darbe.

Dvi kitos stiprios suomių bend- ruomenės, Fairport ir Ashtabu- la, abi Ohio valstijoje, kur gyve- na daug senosios kartos išeivių, gausiai prisidėjo darželio įrengi- mo parėmimui.

Suomių kultūrinis darželis randasi kairėje pusėje žemutinio bulvaru, įvažiuojant iš Superior Ave. Greta jų, paskirta vieta es- tų darželiui. Šie tik pastarais laikais pasiėmė darželį įrengti.

Rumunai tik šiemet pradėjo sa- vo darželio įrengimu rūpintis. (KSK)

• **Išnuomojamas 5 kam- barių butas be baldų.**

6724 Bayliss Ave.

(93-94)

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

6 k. 1 š., gerame stovyje, variniai vandens vamzdžiai, geras rūsys, 2 vonios, gra- žus kiemas, garažas. Įmo- kėjimas tik \$600.00.

2 šeimų 5-4, gerame sto- vyje. Garažas. \$12,000.

1 š., 6 k. Moderni virtu- vė, gražus kiemas. \$10,700.

3 š., 6 garažai. E. 66 gt. prie St. Clair. \$12,800.

2 š. 5-4 ir 6 k. 1 š. ant 1 sklypo arti šv. Vito. Gražus kiemas. \$16,200. Siūlykite!

2 š. po 6 k., įmokėjimas \$500.00.

Investavimui

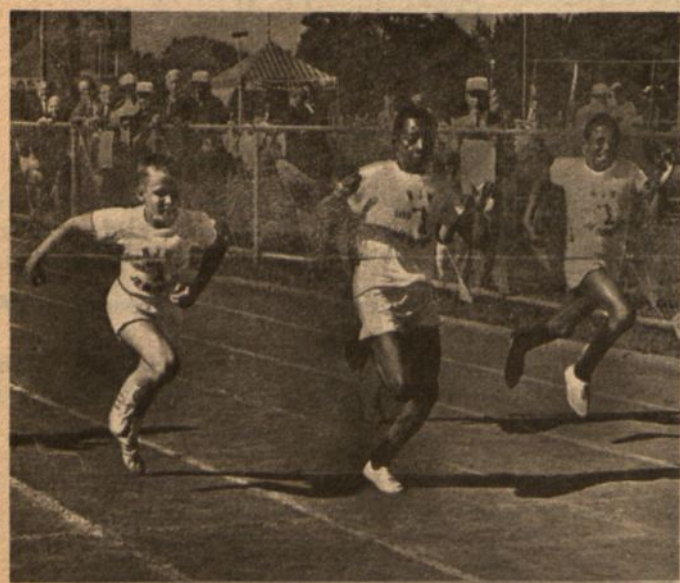
2 1/2 š. ir 1 š. ant vieno sklypo, gerame stovyje, pa- jamų virš \$200 per mėnesį. Kaina \$12,500. Įmokėjimas \$1,000. Bankui \$121 mėn.

6 š. mūr. arti St. Clair, 6 gazo pečiai, gerame stovyje.

Lietuviai bendradarbiai:

Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

Edvardas Premeneckas (kairėje), laimėjęs Clevelando 50 jardų bėgime 9-11 metų berniukams antrą vietą. Cleveland Press nuotrauka

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Dr. Vl. Ramanauskas**, Vilties draugijos pirmininkas, išvyko atostogų, kurių metu lankysis Bostone, New Yorke ir kt. rytinių valstijų vietovėse.

Dr. Vl. Ramanauskas tos kelionės proga dalyvaus Lietuvių Dienoje New Yorke, be to, tarsis su Vilties draugijos nariais ir ALT S-gos vadovybe Dirvos ir Vilties draugijos reikalais.

• **ALT S-gos E. St. Louis** skyrius, nors negausus narių skaičium, bet visad jautrus bendriems tautinės srovės reikalams, šiomis dienomis vėl padidino savo įnašą Vilties draugijai.

Palyginti trumpu laiku skyrius savo įnašą padidino iki 125 dol.

• **Dr. Vincas Kanauka** su žmona iš New Yorko dvi savaites atostogų praleido Chicagoje pas dukrą Aldoną ir Viktorą Naudžius. Grįždami aplankė Dayton, Ohio gyvenantį sūnų Algį su žmona ir anūkus.

• **Leonardas Valiukas**, Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmininkas, iš Los Angeles praeitą savaitę lankėsi Washingtone ir rugpiūčio 12 dieną buvo sustojęs New Yorke, kur įvyko pasitarimas su newyorkiečiais, aktyviais rezoliucijų remimo nariais bei respublikonų partijos lietuviais veikėjais.

Pasitarime dalyvavo ir ALT S-gos pirm. V. Abraitis.

• **Dr. Danai ir Stasiui** Naikauskams, Windsore, Ont., gimė antroji duktė Alma Regina, krikšto tėvais buvo Zita ir Arvydas Petravičiai iš Lansingo, Mich. Vaisėse dalyvavo: dr. A. ir G. Juškenai, dr. G. Matienė, J. Natkevičienė, V. ir A. Kriaučiūnai ir kt.

• **Antanas Zaparackas**, iš Royal Oak, Mich. užsiprenumeravo prez. Ant. Smetonos monografiją.

• **Prezidento Antano Smetonos** monografiją užsiprenumeravo: V. Lozoraitienė iš Romos, Dr. Juozas Bartkus ir Petras Meškauskas iš Chicagos ir Aleksas Kiršonis iš Kalifornijos.

• **Petras Pilka**, rašytojas ir aktyvus Australijos lietuvių veikėjas, gyvenęs Canberroje, rugpiūčio 22 d. atvyksta vienam mėnesiui į JAV.

Lietuvių kolonijos, norinčios pas save pasikviesti P. Pilką, išgirsti jo įdomaus pranešimo apie Australiją ir lietuvių, prašomos susisiekti su J. J. Bachunu, Tabor Farm, Sodus, Mich.

P. Pilka yra nuolatinis "Mūsų Pastogės" bendradarbis, 1958 m. už pasakų rinkinį laimėjęs Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo jaunimo literatūros premiją; yra parąšęs keletą scenai veikalų, kurie buvo suvaidinti Australijoje lietuvių kolonijose.

• **Sofija ir Antanas** Vieškalniai, gyv. Dorchesteryje, nupirko ir naujai atremontavo vasarvietę, pavadindami "DUBYSA". Vasarvietė yra žinomam Cape Code, netoli pajūrio. Joje gerai galima pailsėti ir praleisti atostogas gausingiems šeimoms. Yra daug miegamųjų kambarių, salionas, veranda, virtuvė ir visi kiti patogumai.

Šiais metais nuo rugpiūčio mėn. 1 d. atostogas praleisti buvo atvykę inž. Viktoras Banevičius su šeima iš Clevelando ir Algis Banevičius su šeima iš Pittsburgho.

Rugpiūčio mėn. 9 d. Sofija Vieškalnienė minėjoje

vasarvietėje suruošė vaišes sūnui Viktorui jo dešimties metų vedybinio gyvenimo sukakčiai atžymėti. Dalyvavo nemažas būrelis giminių, draugų ir pažįstamų. Inžinierius Apolinaras Treinys savo kalboje dėkojo Sofijai ir Antanui Vieškalniams už taip gražiai suruoštas vaišes ir palinkėjo, kad šioje vasarvietėje kasmet vyktų panašūs susitikimai ir vaisės. Malonu buvo ir svečiams praleisti keletą valandų su p.p. Vieškalniais jų vasarvietėje. (jv)

• **Dail. M. Ambrozaitienė** dekoruosi sceną Madų Parodai Chicagoje rugsėjo 27 d. Alė Kėželiene, viena gabijų Chicagos lietuvių teatro aktorių, sutiko būti komentatore. Parodos pelnas skiriamas J. Matulaičio Senelių Namams Putname statyti.

• **Dr. Pranas E. Galinis**, iš Bostono, užsiprenumeravo prez. Antano Smetonos monografiją.

• **Aloyzas Jančys**, ALT S-gos veikėjas, užsiprenumeravo 2 egz. prez. A. Smetonos monografijos.

• **Algimantas Daukantas**, atlikęs trijų metų karinę prievolę ir įsigijęs Finance Specialist laipsnį, ir apsigyvenęs New Yorke (90-26 21° Place, Queens Village, 28 N. Y.), šį rudenį pradeda studijas St. John's Universitete.

• **Vytautas Kavolis** pakviestas vadovauti Dickinson College, Carlisle, Pa., socialijos ir antropologijos departamentui.

• **Inž. Valentinui ir Reginei** Mėliniams Newarke, N. J. gimė duktė.

Inž. Valentinus Mėlinis yra New Jersey ALT pirm., Rūtos Ansamblio pirm., Newarko Lietuvių Respublikonų skyriaus pirm., Sv. Cecijijos choro narys, Vyčių 29-tos kuopos veikėjas ir daug prisideda prie kitų lietuviškų organizacijų veiklos. Regina visuomet pagelbsti savo vyrui darbuose.

Linkim Mėliniams ir jų duktėlei daug sveikatos ir laimės ir tikimės, kad išauklės tikroji lietuviškoji dvasioj. J. Trečiokienė

BOSTON

DR. VINCO KUDIRKOS VARDŲ LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ TĖVAMS

Pranešame, kad ši mokykla mokslo metus pradės rugsėjo 12 dieną, 9 val. ryto tose pačiose patalpose. Norintieji šią mokyklą lankyti mokiniai privalo užsiregistruoti rugpiūčio mėn. 21-28 dienomis Valerijono Vizgirdos krautuvėje, Telegraph — Plymouth gatvių sankryžoje, arba pas A. Arlauską, tel. GA 7-1359. Tėvų Komitetas

• Į Minkų radijo 30 metų sukaktuvinę gegužinę rugpiūčio 9 d. Brocktone buvo susirinkę svečių iš įvairių

Modeliuotojos G. Balinaitė, V. Vaitienė, J. Mečiulienė, E. Kučinskienė ir V. Janulevičiūtė rugsėjo 27 d. madų parodoje Chicagoje modeliuos sukneles. Parodos pelnas skiriamas Senelių Namų statybai Putname paremti.

miestų. Visi gėrėjosi įvairia ir turtinga programa.

Septynias dovanas laimėjo: vienos savaitės atostogas dviem asmenim, lietuvių vasarvietėje BLUE Water Manor, Lake George, N. Y. valstijoje, J. Juozevičius iš Chicagos. Kitas dovanas laimėjo V. Sniulienė iš Dorchesterio; Carol Ann Puchard, iš Jamaica Plain; Z. Kiliulis iš Dorchesterio; Regina Twohig iš So. Bostono; Shirley La Prade iš Worcesterio; Michael Walsh iš Dorchesterio.

"Miss Lithuania of N. E." kontestą šiemet laimėjo J. Antanelytė iš So. Bostono, jos palydovė buvo Helen A. Kandrotaitė iš Cambridge.

Sokių kontestus laimėjo: Ona Stankus su Jonu Useiliu iš So. Bostono, Audronė Lapinskaitė su Romu Baiką iš So. Bostono, Nijolė Jakavonienė su Henriku Čepu iš So. Bostono, Helen Blekaitis su Bernard Robillard iš Cambridge, Helen Kandrotas iš Cambridge su Peter Maile iš Avon.

Steponas ir Valentina Minkai visiems dėkoja už paramą.

CICERO

• Šv. Antano iš Padua savišalpos draugija, viena seniausių išeivijos organizacijų, neseniai buvo surengusi savo narių gegužinę savo namų pavėsyje.

Savo laiku draugija buvo labai gyva ir jai vadovavęs velionis Mykolas Jakubauskas paliko jai gražaus turto.

Šiuo metu draugijai vadovauja J. F. Gribauskas, gražiai paruošęs gegužinę, jai vadovavęs ir pasakęs susirinkusiems gražią sveikinimo kalbą.

Svečių vaišinimu uoliai rūpinosi P. Putrimas ir J. Budrikas.

Draugija, dėl seno narių amžiaus, karts nuo karto nustoja savo narių. Bet turi ir gražaus prieauglio. Viena tų jaunųjų narių, Kristina Gribauskaitė, neseniai buvo sunkiai susirgusi ir turėjo operaciją Loretos ligoninėje.

Kristina yra Joanos ir Juozo Gribauskos, šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Sąjungos vedėjo, duktė.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

THE BEST FOR LESS!
Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO, ILL., 60612
Phone: GArden 4-8654

NEOLITHUANŲ STOVYKLA

Šią vasarą studentų neolithuanų stovykla įvyksta p.p. Garmų vasarvietėje — Echo Valley Lodge & Cottages, Echo Lake, Penna. nuo rugpiūčio 29 d. iki rugsėjo 7 d.

Visi stovyklautojai suvažiuoja šeštadienį, rugpiūčio 29 d., o sekmadienį, rugpiūčio 30 d. po pamaldų 11 val. ryto iškilmingas stovyklos atidarymo posėdis ir kol. Stasio Santvaro, korp. garbės filisterio, paskaita.

Visi neolithuaniai — filisteriai, senjorai ir junjorai yra kviečiami stovykloje dalyvauti. Neolithuanų bičiuliai bei svečiai maloniai kviečiami aplankyti stovyklą ir praleisti laiką studentiškoje nuotaikoje.

GERAI PAVYKUSI LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ HAMBURGE

Pirmoji tokiu mastu su-

ruošta latvių išeivijos šventė Europoje praėjo netikėtai dideliu pasisekimu. Atidarymo iškilmų pamaldose Hamburgo (Vak. Vokietijoje) šv. Mykolo bažnyčioje dalyvavo 2000 žmonių.

Būdinga, kad šventės proga suruoštame latvių poezijos vakare svečių skaičius siekė tūkstantinę.

Ta proga suruoštame jaunimo kongrese iš buv. dalyvių 130 buvo iš JAV ir Kanados.

Šventės parengimai, kaip meno parodos, tautiniai šokiai ir kt. susilaukė labai plataus atgarsio vokiečių spaudoje, radijo ir televizijoje.

Šventėje dalyvavo daug ekskursantų iš JAV, Kanados, Švedijos ir kt. kraštų.

SOVIETU SAJUNGA RAGINA PERŽIŪRėti TAUTŲ APSISPRENDIMO POLITIKĄ

"The Washington Post" rugpiūčio 8 d. rašo, kad "Tautų Apsisprendimo lygos" aštuoni nariai paragino Sovietų Sąjungą peržiūrėti tautų apsisprendimo politiką Vidurio ir Rytų Europoje.

Šį raginimą pasirašė šie asmenys: Maurice Schumann — Prancūzijos parlamento užsienio reikalų komisijos vicepirmininkas; Fulton Beamish — užsienio reikalų komisijos britų konservatorių partijos narys; Sen. John Sherman Cooper (D. — Ky.); Lordas Henderson — Lordų Rūmų narys; Hermann Kopf — Vakarų Vokietijos Parlamento (Bundestag) narys; Paul de Amer — Lygos sekretorius; Franz J. Goodhart — Olandijos Parlamento narys ir Joan de Lipowski — Prancūzijos parlamento narys.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

PREZIDENTO

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

ALEKSANDRO MERKELIO

parašytas veikalas neužilgo pasirodys knygų rinkoje. Monografiją leidžia

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba.

Šį leidinį dar galima užsiprenumeruoti, prišuntus 10 dol. ALT S-gos išdininkui Povilui Ališausliui — 107-17 118th St., Richmond Hill, N. Y.; Dirvai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103 ir per vietos ALT S-gos skyrių valdybų narius.

PUIKUS 3 KNYGŲ KOMPLEKTAS — UŽ 10 DOLERIŲ!

Vykstant atostogų ar norint įteikti vertingą dovaną, pasinaudokite šia laikina, bet naudinga, proga ir įsigykite trijų vertingų knygų komplektą:

LAISVĖS KOVŲ DAINOS.
R. SPALIO ALMA MATER,
V. RAMONO DAILININKAS RAUBA.

Paskirai perkant, šios knygos kainuoja:

Laisvės Kovų Dainos — \$5.00,
R. Spalio Alma Mater — \$5.00,
V. Ramono Dailininkas Rauba — \$3.50.

Skubą įsigyti šį knygų komplektą, nedelsiant siunčia Dirvai žemiau dedamą atkarpą su 10 dol. čekiu ar pašto perlaida, nes minėtų knygų kiekis labai ribotas.

Prašau prisiųsti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.

Po ilgos ir sunkios ligos, sulaukęs 73 m. amžiaus, Kolumbijoje, š. m. rugpiūčio 7 d. mirė mūsų mokslo draugas

A. A. ats. kapitonas VLADAS JANKAUSKAS

ilgametis Kauno miesto Policijos vadas.

Jo žmonai VINCENTAI ir dukroms ALDONAI, MARIJAI ir ERIKAI su šeimomis reiškiami gilią užuojautą ir kartu liūdime

Pulk. Raimundas Liormanas
ir
Pulk. Pranas Saladžius
su šeimomis.

DR. JONUI SIMS

mirus, gilią užuojautą reiškia rašytojai MARIJAI SIMS ir kartu liūdi

Irena ir Vytautas Alantai